

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BİR GECEDE OLDU!

GECE / LA NOTTE

“KORKU SEANSI VE RUHLAR BÖLGESİ KADAR KORKUTUCU”

VARIETY

ADINI
BİR KEZ
ANARSA

ONA
BİR KEZ
BAKARSA

MUSALLAT
OLUR

KARABASAN

THE BABADOOK

15 AĞUSTOS'TA SİNEMALARDA

CALINO'S
FILMS

WJF

South Australian
Film Corporation

KOJC

www.calinosfilms.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

www.calinosfilms.com

BEST+FX

DOLBY
DIGITAL

CAUSEWAY FILMS

UMBRELLA
ENTERTAINMENT

making you go crazy again

CC

VECİDE'DEN MAKARASIZ BAKARA DERSLERİ

ARKA PENCERE'NİN 250. SAYISI ÇOK KRİTİK BİR SEÇİME DENK GELİYOR. BU TESADÜFE ULVİ ANLAMLAR VEHMETMİYORUZ AMA İKİ HAFTA ÖNCE GÖSTERİME GİREN "VECİDE" NİN (WADJDA) BU SEÇİMLERDE OY KULLANACAKLARA GİZLİ BİR MESAJI VAR GİBİ! 30 MART

seçimlerinden önce çıkan ses kayıtlarından biri sayesinde hayatımıza giren 'bakara makara' gibi bir zincirleme rezalet tamlaması hâlâ hafızalarda. Bu hükümetin önemli bir figürünün nasıl din tacirliği yaptığı en mükemmel deliliydi. Bu Bakara üstadı, reisinin paçalarına yapışmış halde dolaşmaya devam ededursun, aynı Bakara Suresi bu sefer makarasız şekliyle "Vecide"de karşımıza nasıl çıkıyor?

Filmi izleyenler hatırlayacaktır: Vecide, bir Kuran okuma yarışmasına girer. Amacı yarışmanın sonunda kazanacağı para ödülüdür. Bu parayla o çok istediği bisikletin pedalına keyifle basabilecektir.

Sahneye dönelim. İlk arkadaşları Nora, kendisinden istenen Nisa Suresi 66. Ayet'ten başladığı ezberini tamamladıktan sonra hocaları Bayan Hüsa, ikinci finalist Selma'yı kaldırır. Ondan Bakara Suresi'ni en baştan okumasını söyler. Selma, epeyce duraklamasına ve arada

Kuran hocasının yardımını da almasına rağmen Bakara Suresi'nin ilk ayetlerini eksiksiz okuyamaz. Biz aktaralım: "Bu (Kur'an-ı Kerim) doğruluğundan şüphe olmayan bir kitaptır. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için bir hidayet rehberidir. Onlar ki gaybe iman edip namazı dürüstçe kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan (Allah yolunda) harcarlar. Onlar sana indirilene de, senden önceki peygamberlere indirilenlere de inanırlar. Ahiret gününün geleceğini de kesin olarak bilirler." Tam bu noktada Selma aksamaya devam edince, yani beşinci ayete bir türlü geçemeyince öğretmenleri Bayan Hüsa onu durdurur. Az sonra Vecide'den yedinci ayetten devam etmesini isteyecektir ama ondan önce arada atlanan beşinci ve altıncı ayetleri de burada aktaralım: "İşte onlar Rablerinin göstermiş olduğu hidayet yolu üzerindedirler ve kurtuluşa erecek olanlar da onlardır. Şu bir gerçek ki, küfre batmış olanları ise sen korkutsan da korkutmasan da onlar için aynıdır; onlar iman etmezler." İşte Bayan Hüsa, Vecide'den bu noktadan sonra, yani yedinci ayetle birlikte başlamasını ister: "Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Gözlerine de bir çeşit perde gerilmiştir ve onlar için büyük bir azap vardır. İnsanlardan bazıları da vardır ki, inanmadıkları halde 'Allah'a ve ahiret gününe inandık' derler. Bunlar Allah'ı ve inananları aldatmaya çalışırlar, oysa sadece kendilerini aldatırlar da farkında değildirler."

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OKAN ÖZYURT, FIRAT ATAÇ,

ALİ ULİ UYANIK, KAN KARSAN, İLHAN YURTSEVER, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Lucy; Hafta Sonu (Weekend); Liseli Polisler 2 (22 Jump Street); Minuscule: Kayıp Karıncalar Vadisi (Minuscule: La Vallée Des Fourmis Perdues); Ceza.

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

18 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Atlas Tarih dergisinin "100. Yılında Türk Sineması" albümünü değerlendiriyor.

20 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Michelangelo Antonioni'nin 'ezici' başyapıtı: "Gece" (La Notte)... Burak Göral imzasıyla.

22 ESRAR PERDESİ

Bu hafta "Lucy" ile salonlara konuk olan Luc Besson'un inişli çıkışlı kariyerine göz attık... Murat Özer imzasıyla.

28 TOPAZ

Gerçekten keşfetmek isteyenler için bir seri: "Cosmos" (Cosmos: A SpaceTime Odyssey)... Kaan Karsan imzasıyla.

30 AİLE OYUNU

Zaman Yolcuları (Safety Not Guaranteed); Neva; Baskın 2 (The Raid 2: Berandal).

34 GENÇ VE MASUM

Alman sinemacı Harun Farocki'nin anısına: "Nicht Löschbares Feuer"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

Oscar® Adayı
En İyi Animasyon

Altın Küre Adayı
En İyi Yabancı Film

STUDIO GHIBLI Sunar

Bir Hayao Miyazaki Filmi

RÜZGAR YÜKSELİYOR

THE WIND RISES

f/birfilm - twitter.com/birfilm
www.birfilm.com - evdesinema@birfilm.com

bir
film

ŞİMDİ DVD 'DE
TÜM SEÇKİN SATIŞ NOKTALARINDA!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

LUCY

YÖNETMEN Luc Besson

OYUNCULAR Scarlett Johansson,
Morgan Freeman, Choi Min-sik,
Amr Waked, Analeigh Tipton

YAPIM 2014 Fransa

SÜRE 89 dk.

DAĞITIM UIP

**LUC BESSON'UN GEÇEN
SENEKİ "BELALİ TANIK"
VASATLIĞINDAN SONRA
"LUCY" İLE
ÇIKAGELMESİ,
KARIYERİNİN GİDİŞATI
AÇISINDAN FARKLI BİR
DÖNEME GİRİLECEĞİNİN
İSPATI GİBİ.**

YAPIMCILIK VE SENARİSTLİK KONUSUNDA TAM ANLAMıyla 'ÇIĞIRDAN ÇIKAN' LUC BESSON'UN BİR ŞEKİLDE BULAŞTIĞI FİMLERE DAİR YAZILAR BENZER OKUMALARLA BAŞLAR. "SEVGİNİN GÜCÜ" (LÉON) VE "NIKITA"YI ARKASINA

aldığında ne güzel bir abimiz olduğu ama sonra nasıl inisiyatifi kaybettiği... Seri üretimine konu yönetmenlik olduğunda daha az örnek ekleyen Besson'un geçen seneki "Belalı Tanık" (The Family) vasatlığından sonra "Lucy" ile çıkagelmesi, hem kariyerinin hem de bizim yazılarımızın gidişatı açısından farklı bir döneme girileceğinin ispatı gibi.

Kırılğan olarak nitelendirebileceğimiz kadın karakterine, ona yol gösterebilecek özelliklere sahip bir erkek karakteri eşlik ettirmesine alışığız Besson'un. Gitgide güçlenen ve kendi ayakları üzerinde durmaya başlayan kadının, ilerleyen safhalarda mümkün olduğunca fetişleştirilerek tek kişilik şovunu sergilemesi de beklenen bir durum. Karakterine yüklediği anlamlar ve olgunlaşma sürecini inandırıcı şekilde aktarabilmesi durumunda 'hayır' denemeyecek bir suçlu zevk olan femme fatale performansları "Lucy"de neredeyse süper kahramanlık sınırlarında geziniyor.

Tayvan'ın başkenti Taipei'de öğrenci olan Lucy'nin yakın zamanda tanıştığı güvenilmez erkek arkadaşıyla olan sohbetiyle açılıyor film. Kuryelik yapan adamın önünde dikildikleri otele girip elindeki çantayı teslim etmek konusunda korkuları var. Lucy'den bir kereliğine mahsus bu işi yapmasını rica ediyor, karşılıklı atışmalar sonunda da isteği gerçekleşiyor. Çantayı teslim alacak Koreli çete lideri, çantanın içindeki uyuşturucu ve dil problemi birleştiğinde işler sarp sarıyor. Lucy kendini karnına yerleştirilmiş koca bir paket CPH4 (anne karnında bebeklerin kemiklerinin oluşmasını sağlayan maddeden üretiliyor) ile uyuşturucu kuryeliğine atanmış olarak buluyor. Karnındaki paketin sızıntı yapması sonrası gelişen olaylar ise filmin bilimkurgu tarafını oluşturuyor. Ama ne bilimkurgu!

SCARLETT JOHANSSON'UN "DERİNİN ALTINDA"DAKİ HALİNİ BLACK WIDOW'LA İÇ İÇE GEÇİRME FIRSATI KAÇMIŞ. KENDİSİNİ 'SADECE' KİÇ TEKMELERKEN BİLE İZLEMENİ KEYİFLİ.

Beynimizin yüzde 10'unu kullandığımız ile ilgili şehir efsanesini merkezine alan "Lucy", sızıntı yapan uyuşturucunun bu kapasiteyi arttırdığı üzerinden ilerleyen bir çocuk fantezisi gibi. Kalan yüzde 90'lık bölümün kapıları açıldıkça Lucy'nin daha da güçlendiğini ve bu güçlenişin hiçbir elle tutulur yanı olmamasını şaşkınlıkla izliyoruz. Kung-fu yapabilmeyi henüz öğrenen bir kadının bir dakika sonra akıl okumaya başladığına, tek bir el hareketiyle insanları etkisiz hale getirdiğine, iletişim hatlarını manipüle edebildiğine ve vücudu milyonlarca parçaya ayrılmasına rağmen ertesi gün hayatına kaldığı yerden devam edebildiğine inanmamızı bekliyor Luc Besson. Lucy'nin bir bilimkurgu filmi olduğu gerçeği karakterinin birbirinden bağımsız süper güçlerle donatılmasına izin veriyor Besson açısından...

Lucy'nin duygularını ve insanlığını kaybettiği sürecin 'gerçek anlamda bir süreç' olduğunu söylemek imkansız. Film manasız efektlerden oluşan bir video klibe dönüştürmeden önce filme adını veren karakterin üzerinde oturup düşünmek gerekiyor. Besson'un sınırlı vizyonu, mükemmel şekilde evrimleşen bir kadının peşine takılıp yeni keşiflere açılmamızdan çok fıstık gibi görünen bir robotla başbaşa bırakıyor bizi. Araya

serpiştirdiği doğal hayat görüntüleriyle kör gözüm parmağına sembolizme yelken açarak hayatın anlamını arıyor, dengi "Tetikçi" (Crank) olmasına rağmen "Hayat Ağacı" (The Tree Of Life) sularına girmeye yeltenip boğuluyor.

Filminin bilimkurgu olarak dağılmasını engellemek için cin bir fikri var (!) Luc Besson'un. Profesör rollerinin vazgeçilmezi Morgan Freeman'ı hikayeye paralel biçimde olan biteni açıklama görevine soyunduruyor. Varolduğu düşünülen sağlam altyapı Lucy'nin sihir boyutuna varan yetenekleriyle dağıladursun bir yandan da antropoloji, biyoloji ve bilim dallarıyla entelektüel olarak aydınlanıyor, yaşama dair bilinmeyenlerin bir USB içinde güvenilir kişilere teslim edildiğine tanık oluyoruz.

89 dakikalık süresinin getirdiği 'çerezlik' kıvamına rağmen içerdği azıcık mizahla değil saçmalığıyla vakit geçirttiren filmin belki de tek dramatik sahnesinde yakalamayı başardığı ilginç bir hissiyat var. Fazlaca ucuz ve gidişat içerisinde ayrıksı bir yerde durmasına rağmen Lucy'nin annesiyle telefonda yaptığı konuşma duyulanmak ve gülmek arasında gidip gelen bir ruh hali yaratıyor. Dalga geçilmesi muhtemel 'senden emdiğim sütü hatırlıyorum' ana başlıklı bu 'hayatı hissetme' diyalogunu kendi açımdan filmin en başarılı anı olarak hatırlayacağım.

Aksiyon damarı ise bildiğiniz gibi. Ne işe yaradığına emin olamadığımız bir Besson dedektifi, Fransa sokaklarında vuku bulması gereken etkisiz araba takip sahneleri ve ilk Hollywood çıkarmasında harcanan büyük Choi Min-sik'in sinirli hallerine denk gelen ani parlamalar... Keşke eli silah tutan ölümcül kadın rutininden vazgeçilmeyip bıçaklar ve biraz da dövüş teknikleriyle harmanlanan safi bir aksiyon olmak tercih edilseydi. Bu sayede hem aksiyona daha çok kafa yorulur hem de Scarlett Johansson'un "Derinin Altında"daki (Under The Skin) halini Marvel evrenindeki Black Widow'la iç içe geçirme fırsatı elden kaçmamış olurdu. Takdir edersiniz ki kendisini 'sadece' kış tekmelerken bile izlemek keyifli bir seçenek.

Bay Besson'un, filme gelen seyircinin beyinlerinin yüzde 1'ini kullanan bir tayfa olduğunu düşünerek çektiğine inandığım "Lucy", 'acaba kendisi de mi beynini bu oranda kullanıyor?' sorusunu düşündürmek için birebir.

Paket sızdırmaya başlamadan önceki 'mümkün mertebe' mantıklı suç filmi ruhu.

Choi Min-sik'in Hollywood için ayak diretme sürecinin bitmesini sağlayan film oluşu.

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

Altyazı

HAZİRAN 2014

Gezi'den Sonra: Video, Kısa Film ve Belgeseller

Cannes 2014: Kış Uykusu ve Yarışma Filmleri

Çiftgezerler: Öteki, Düşman, Ben O Değilim

Kieslowski'nin Ezgileri: Zbigniew Preisner

Angelopoulos'un Kalem: Petros Markaris

Trans X İstanbul: Balerinanın Eteğinde

+ HEDİYE AFIŞ: PİSLİK

www.altyazi.net

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

HAFTA SONU

ORJİNAL ADI Weekend

YÖNETMEN Andrew Haigh

OYUNCULAR Tom Cullen,

Chris New, Jonathan Race,

Laura Freeman, Loreto Murray

YAPIM 2011 İngiltere

SÜRE 97 dk.

DAĞITIM M3 (Bir Film)

**ANDREW HAIGH'İN
YÖNETTİĞİ "HAFTA
SONU", SENARYOYA
BAĞLI İKİ OYUNCUNUN,
METİN SINIRLARININ
DIŞINA ÇIKAN BİR
RUHLA
YORUMLADIKLARI
BİR AŞK ÖYKÜSÜ.**

BİR EŞCİNSEL ERKEK, TOPLUM İÇİNDEKİ VE YAKINLARI ARASINDAKİ ROLLERİNİ, GEREĞİ GİBİ 'OYNAMAK' zorundadır. Çünkü, yaşadığı ülke, cinsiyet kimliği / cinsiyet yönelimine ilişkin içtimai - yasal düzenlemeleri yapmış olsa da, sistem, kadın ile erkek cinselliğini asıl ve birbirini tamamlayıcı kabul eden bilgilerle/normlarla, daimi bir heteronormatif baskı altındadır. Hayatın her alanında, 'normal' olarak dayatılanlar, onu gölgelere sığınmaya iter... Hele bir de çekingense, daha bir siner.

Russell (Tom Cullen), utangaç bir genç adam. Kimsesiz büyümüş, yalnız yaşıyor, havuzda cankurtaran olarak çalışıyor. Cuma gecesi, kardeşi denli yakın arkadaşının aile yemeğinden yalanlarla erken ayrılıp gay kulübe gittiğinde Glen'le (Chris New) karşılaşacak ve sonbaharın bu hafta sonu, bir ilki yaşayacaktır.

"Hafta Sonu" (Weekend), senaryoya bağlı iki oyuncunun, metin sınırlarının dışına çıkan bir ruhla yorumladıklarına inandığımız bir aşk öyküsü.

Londra'da çalışan bir 'rent boy'u odak aldığı, 2009 yapımı "Greek Pete" ile tanınan, kurguculuktan gelen yönetmen Andrew Haigh, hikayeyi, tam da 'içeriden' bir bakışla, en küçük bir yapay numaraya başvurmada anlatmış. İki adamın bakışmalarından itibaren adım adım gelişen, tensel temas, sohbet, tanıma, duygusal yakınlık ve hüznün sürecini, müthiş bir doğallıkla besleyen yönetmen, iki insanın yüreklerinin atışlarını yakalamış.

Haigh, önce görünene yakınlaşıyor... Seyirciyi, hetero veya eşcinsel, cinsellikte genellikle 'dışa dönük' olan erkeklerin, partner bulma heyecanına ortak ediyor. Sonra, nasıl geçtiğini bilmediğimiz seksin sabahında bir kahve sohbetiyle, ikilinin kendilerini ifade etme ve cinsel kimliklerinden taviz vermeden sosyalleşme konularında farklı yaklaşımlarını

ortaya çıkarıyor... Ve hetero kültürün / sanatın dayattıklarına karşı çıkıp, bu meseleyle ilgili deneysel bir sanat çalışması yapan galeri çalışanı Glen'in, girişken, isyankar ve aynı zamanda şefkatli girişimlerde bulunarak Russell'in duygusal gözeneklerinden sızmaya çalışmasıyla, ilişkileri farklı bir evreye giriyor.

İşte bu konuşmalarda, seksin nasıl geçtiği ve hangi noktaların aşılması gerektiği de, özellikle Glen tarafından açılıyor. Çoğu zaman, bir kadınla erkeğin konuşmadığı ve taklitler yaparak noktaladıkları gecenin ortak konusu seks, iki erkeğin ilişkisinde tüm açıklığıyla ele alınıyor.

Zira yönetmen, bazı 'uslu ve cici' filmlerdeki gibi seksi bastırmıyor; tensel uyumun, vücut kimyalarındaki değişimin ve şehvetteki şiddetin önemini, tinsel bağlılıkla bir bütün olduğu

gerçeğini, dürüst şekilde söylüyor. Haigh, böylece adamakılı bir şekilde öykülediği aşkın, sadece iki günlük kısa seyrinde, iki erkeğin arasında kurulan teması, saatlerle ifade edilen ayrılıklarla daha da güçlendiriyor...

Heteroseksizm ve homofobiye inat, her ayrıntıyı, her diyalogu, insana yakışan bir değerler süzgecinden geçiriyor.

Yer: Nottingham, İngiltere. Geçmişle geleneksel bağlarını koruyan, aynı zamanda modern ve gay bar, kulüp, restoranlarıyla eşcinsel dostu bir kent. Ancak, kentin ekonomik ve yasal kimliği, 'straight'lerin jargonunu ve sözel saldırganlıklarını engelleyemiyor. Hikayenin, insan haklarının geçerli / uygulanabilir olduğu böyle bir kentte geçmesi, tüm kazanımlara rağmen eşcinsel olmanın zorluklarını çok doğru bir yerden vurguluyor.

Çünkü toplumların ikiyüzlülüğü ve açık/gizli faşizmi, kuşaktan kuşağa değişmeden aktarılıyor. Glen bunu kabullenmiyor ve Russell'ı da yanına çekmeye, 'uyandırmaya' çalışıyor...

Kuşkusuz, aşk özgürleştiriyor. Ve tüm filmin duygusu, tren istasyonundaki tek bir öpücükle güçleniyor.

Andrew Haigh, sinemada defalarca seyrettiğimiz kadın ile erkeğin trenler fonundaki gönül üzgünlüklerini, bu kez, iki erkekle yansıtıyor... Ama bu kez, korkmadan risk almış iki şahane oyuncusuyla, cesur, açık ve sahici biçimde!

"Sevgilinin Ardından"ın (Lilting) görüntü yönetmeni Urszula Pontikos'un yakaladığı sonbahar ışıkları.

Türkiye'de, "Hafta Sonu"na benzer bir filmi çekecek cesareti olamayan kimi yönetmenlerimiz olduğu gerçeği.

**ANDREW HAIGH,
SİNEMADA DEFALARCA
SEYRETTİĞİMİZ KADIN
İLE ERKEĞİN TRENLER
FONUNDAKİ GÖNÜL
ÜZGÜNLÜKLERİNİ, BU
KEZ, İKİ ERKEKLE
YANSITIR. CESUR VE
SAHİCİ BİÇİMDE!**

LİSELİ POLİSLER 2

ORJİNAL ADI 22 Jump Street

YÖNETMENLER Phil Lord,

Christopher Miller

OYUNCULAR Jonah Hill,

Channing Tatum, Ice Cube,

Amber Stevens, Wyatt Russell,

Nick Offerman, Jillian Bell

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 112 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

**“LİSELİ POLİSLER 2”,
SON CELSEDE YAZ
SEZONUNUN EN İYİ
KOMEDİ VE EN KEYİF
VERİCİ FİLMİ. ÖYLE
Kİ, BİRKAÇ ANINDA
GÜLMekten NEFESSİZ
KALMANIZ BİLE
İHTİMAL DAHİLİNDE.**

LİSELİ POLİSLER’İN (21 JUMP STREET) KÖKENİ 1987’DE BAŞLAYAN VE BEŞ SEZON BOYUNCA DEVAM EDEN BİR televizyon dizisine uzanıyor. 80’lerin genç jenerasyonunun kült olarak sıfatlandırıldığı ve tozlu raflarda önemli bir yer bahsettiği bu dizinin ‘modernleştirilmesi’ ise 2012 yılına tekabül etti. “Köfte Yağmuru” (Cloudy With A Chance Of Meatballs) ile Hollywood piyasasına sağlam bir giriş yapan yönetmen ikili Phil Lord ve Christopher Miller’a emanet edilen uyarlama, Jonah Hill ve Channing Tatum gibi iki gözde oyuncuyla büyük bir gişe başarısı elde etmişti. İlk bakışta ziyadesiyle sıradan ve neredeyse önemsiz duran “Liseli Polisler” taze ve azimli mizah duygusuyla akranlarından epey bir ilerideydi. Dolayısıyla bir devam filminin projelendirilmesi kaçınılmaz hale geldi. Hem de ilk filmdeki ekibi hiç bozmadan...

“Liseli Polisler 2” (22 Jump Street) tam anlamıyla ilk filmin bittiği yerden başlıyor. Hatta uyarlandığı diziye de selam çakarak, televizyon izleyicisinin pek aşina olduğu ‘Previously on 21 Jump Street’ (Liseli Polisler’de daha önce) kalıbıyla açılıyor.

Önceki filmde bir lisede faaliyet gösteren uyuşturucu şebekesinin peşine düşen ikimiz bu kez bir üniversitede dönen suç döngüsünü kırmaya çalışıyorlar. Ancak -tıpkı ilk filmde olduğu gibi- gittikleri okula büyük bir aidiyet beslemeye ve polisliklerini günden güne unutmaya koyuluyorlar. Bunun peşisıra gelen muhtelif sakarlıklar ve uzlaşmazlıklar da mizah dozunu ayarlayan başlıca faktör oluyor.

“Liseli Polisler” serisi Judd Apatow ve Seth Rogen ekolünden türemiş gibi görünüyor olabilir. Hatta bu görüntünün yanıltıcı olduğunu iddia etmemiz pek doğru olmayacaktır. Ancak o ekolden ayrılan önemli bir tarafı var. O da öncüllerinin bayağılığından ısrarla kaçınıyor olması... Amiyane tabirle ‘güldürme garantili’

bel-altı esprileri ve küfürleri minimum seviyede kullanan seri, bir olaylar silsilesi öyküsü olmasına rağmen ‘durumlardan’ sağlıyor komedisini...

Bir taraftan bir liseli yahut üniversiteli olmanın kendine has keyfini oldukça güzel bir gözlemle su yüzüne çıkarırken diğer taraftan sürekli olarak kendiyile dalga geçiyor. Bu sayede neredeyse nostaljik bir ton yakalarken öte yandan bu nostaljiyi patlayıcı bir mizahla süslüyor. Daha geniş bir perspektiften, sadece bir dedektiflik öyküsü olarak izlenebilen, özenli senaryosu da cabası...

“Liseli Polisler 2”de ilk filmde olmayan hiçbir şey yok. Zaten ikinci filmin zayıflık olarak addedilebilecek tek tarafı da bu. Yönetmen ikili ilk filmde hem gişede hem de eleştirmenler nezdinde tutan formülü aynen ikinci filme

aktarıyor. Bu formülün yeniden tuttuğunu söylemek mümkün.

Ancak karşımızdakinin kendisini geliştirmek için büyük bir çaba harcamayan bir seri olduğunu da kabul etmemiz gerekiyor. Zira ilk filmdeki olay örgüsü -hatta kimi şakalar- dahi ikinci filmde aynen korunuyor. Yeniden yapılandırılan bu mizah örgüsü 'komik' olduğu sürece ortada büyük bir sorun yok gibi. Ancak yapımcılar, eğer serinin bayağılaşmadan devam etmesini diliyorlarsa, alternatif formüller türeterek ilk filmin tazeliğini muhafaza etmelidir.

"Liseli Polisler 2"nin zamanın ruhunu yakalayan senaryosuyla birlikte bir diğer güçlü tarafı da -yine tıpkı ilk filmde de olduğu gibi- Jonah Hill ve Channing Tatum ikilisinin muhteşem kimyası... Kağıt üzerinde pek uyumlu

görünmeyen ikilinin perdede yakaladıkları armoni filmin hızlıca akıp gidiyor olması konusundaki başlıca unsur. Jonah Hill gibi rüştünü komedi filmlerinde çoktan ispat etmiş bir oyuncunun yanında neredeyse ondan rol çalacak kadar başarılı bir performans sergileyen Channing Tatum, hakkındaki septik görüşleri bertaraf etmeyi sadece bu film ışığında bile başarabilir.

"Liseli Polisler 2", son celsede yaz sezonunun en iyi komedi ve en keyif verici filmi. Öyle ki, birkaç anında gülmekten nefessiz kalmanız bile ihtimal dahilinde. Tecrübeyle sabittir.

Jonah Hill ve Channing Tatum arasındaki müthiş armoni.

İlk filmde aynen alınmış olay örgüsü.

**ZAMANIN RUHUNU
YAKALAYAN
SENARYOSUYLA
FİLMİN BİR DİĞER
GÜÇLÜ TARAFI, İLK
FİLMDE OLDUĞU GİBİ,
JONAH HILL VE
CHANNING TATUM'UN
MUHTEŞEM KİMYASI.**

MINUSCULE: KAYIP KARINÇALAR VADİSİ

ORJİNAL ADI Minuscule:

La Vallée Des Fourmis Perdues

YÖNETMENLER Hélène Giraud,

Thomas Szabo

YAPIM 2013 Fransa-Belçika

SÜRE 89 dk.

DAĞITIM Medyavizyon

“MINUSCULE: KAYIP KARINÇALAR VADİSİ” BİR AVRUPA ANİMASYONU İÇİN YÜKSEK SAYILABİLECEK BÜTÇESİNE RAĞMEN SAMİMİ BİR DURUŞ SERGİLEMİYİ DE BECERİYOR.

ROBERT ZEMECKİS “MASUM SANIK ROGER RABBIT” (WHO FRAMED ROGER RABBIT, 1988) İLE BUNDAN YAKLAŞIK 25 yıl evvel, “Mary Poppins”ten ise bir o kadar zaman sonra fakat çok daha belirgin bir yetkinlikle gerçek dünya ile animasyonu bir araya getirdiğinde teknik bir devrime imza atıyordu aynı zamanda. O andan itibaren animasyon sinemasının talihi belki de tümünden değişmeye başlamıştı. Artık yalnızca çocuklara hitap eden, iki boyutlu ‘çizgi film’lerden ibaret olamazdı animasyon türü. Nitekim her geçen gün animasyonlar kendini daha da geliştirdi; boyutlar ikiden üçe yükseldi, bütçeler misli misli yukarılara fırladı, yetişkinlere seslenen mevzulara daha fazla el atılmaya başlandı ve hatta çocuk seyirciyi tamamen dışarıda bırakan örnekler bile çıktı ortaya.

“Masum Sanık Roger Rabbit”teki yapıyı tekrar ele alıp canlı ve animasyon karakterleri aynı öyküye yedirmeyi deneyen ise pek çıkmadı. Oysa Zemeckis’in filmini türdeşleri arasında ayrıcalıklı bir konuma yerleştiren temel niteliklerin başında iki ayrı dünyanın birleşiminden doğan bu sürreal yapı geliyordu. Sonraki yıllarda “Yalan Dünya” (Cool World, 1992), “Space Jam” (1996), “Rocky Ve Bullwinkle’in Maceraları” (The Adventures Of Rocky & Bullwinkle, 2000) gibi Roger Rabbit’in izinden giden örnekler çıksa da, bunlar ne türe herhangi bir tazelik getirebilen ne de teknik düzeyde seleflerini aşabilen, vasat yapımlardı.

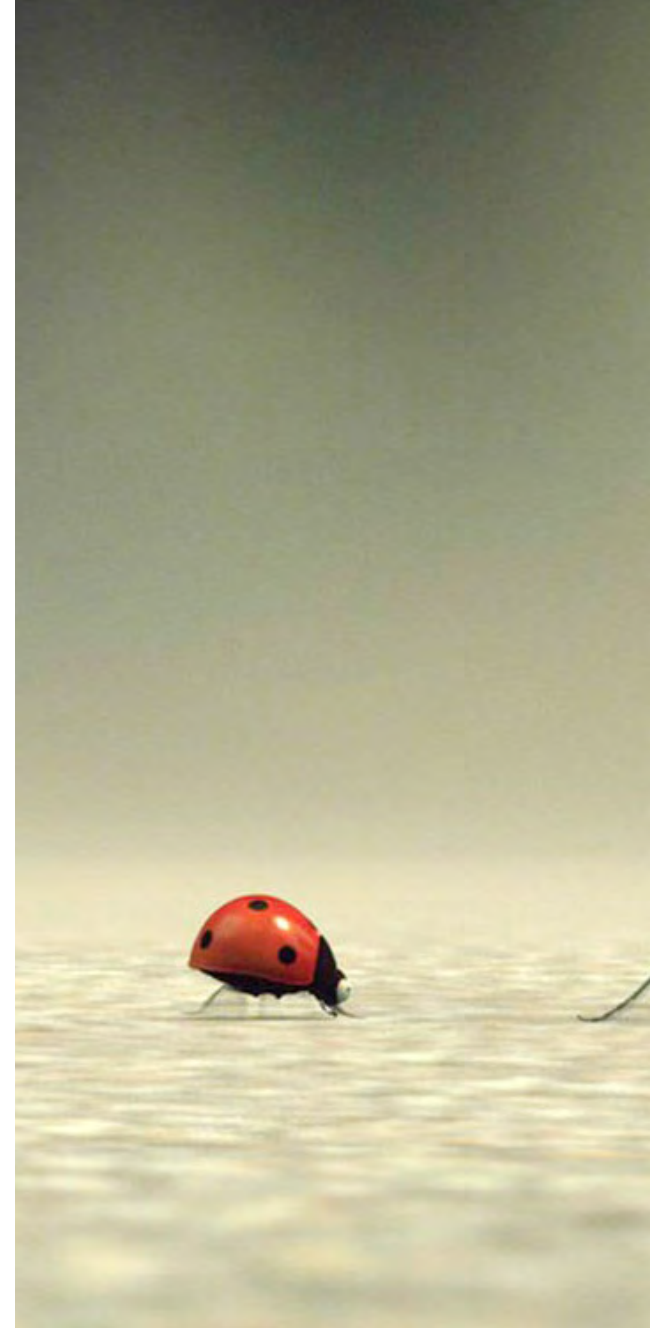
Tam anlamıyla bahsettiğimiz kulvarın bir parçası değilse de, az evvel adını andığımız yapımları rahatlıkla yaya bırakabilecek Avrupalı animasyon “Kayıp Karıncalar” da gerçek dünyanın ortasına animasyon karakterleri bırakıveren o ender filmlerden.

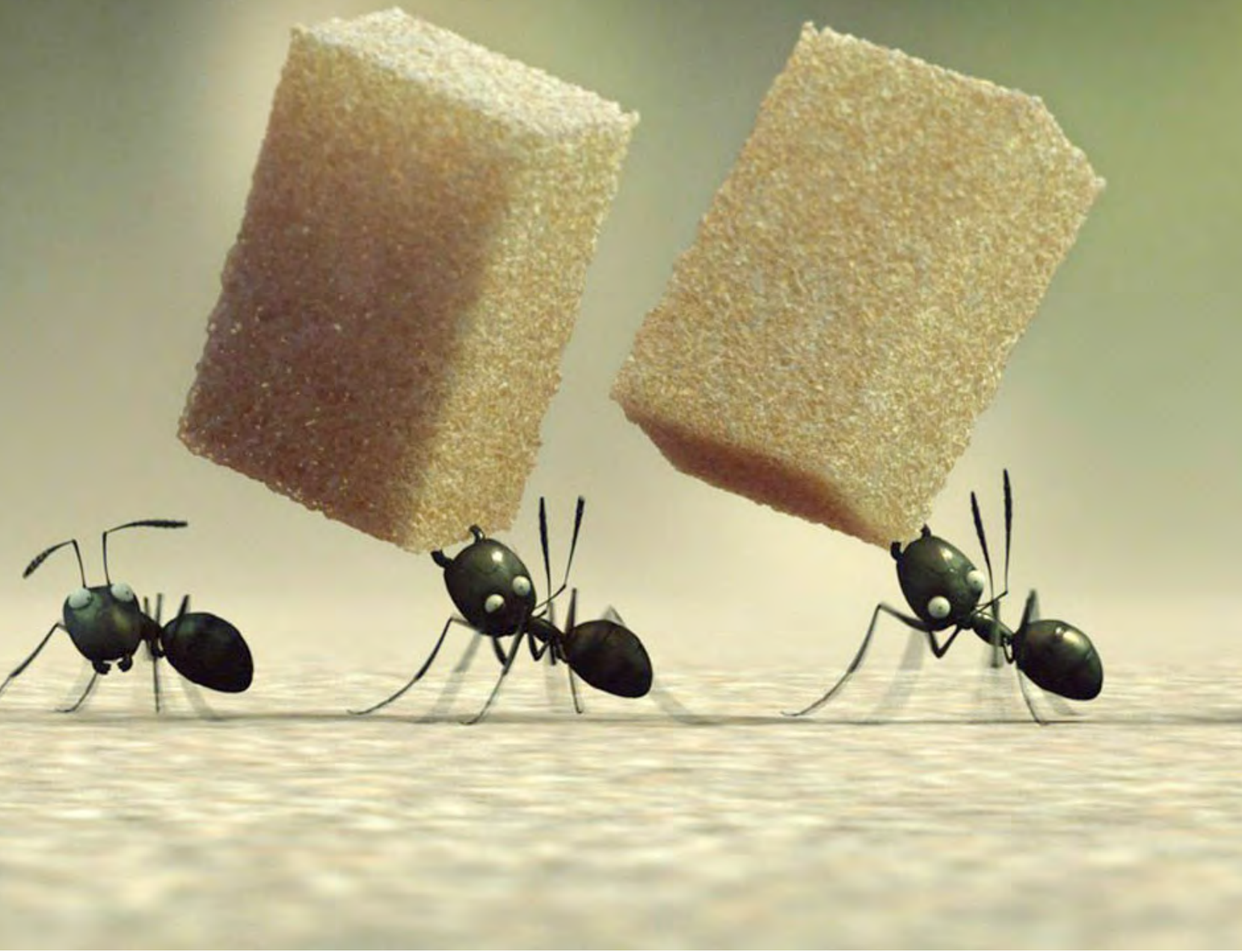
Ancak “Kayıp Karıncalar”ı muadillerinden iyiden iyiye ayıran bir yönü var ki; o da sizin benim gibi etten kemikten varlıklarla bilgisayar

marifeti ‘çizgi’ karakterleri bir kez bile yan yana getirmeyişi.

İnsanoğlunun tamahkarlığından uzak bir vadideki börtü böceğin hayatta kalma mücadelesi olarak özetlenebilecek “Kayıp Karıncalar” iki karınca kolonisi arasındaki ‘ekmek kavgasını’ ve kolonilerden birinin yanında saf tutan kayıp bir uğur böceğinin hikayesini perdeye taşıırken insanları tamamen odak dışında bırakıyor. Gerçek doğa görüntülerine animasyon karakterlerin eşlik ettiği filmde insana dair yegane unsur vadideki envai çeşit hayvan türünde vücut bulan davranışlar bütünü oluyor.

“Kayıp Karıncalar”ı türler arası bir gezinti olarak da görmek mümkün aslında ve animasyon için yalnızca küçük bir kısmını teşkil etmekte. Aksiyondan korku-gerilime, savaş filminden

fantastik maceraya ve hatta komediye kadar uzanan çok geniş bir alanda top koşturan film ilginçtir hepsinin de hakkını fazlasıyla veriyor. Nehirdeki takip sahnesinin aksiyonu da, karıncaların kıyasıya kapıştığı muharebe sahnelerindeki epik ögesi de tam dozunda. Bir de hayvanların çıkardığı manidar seslere dayanan güldürü malzemesinin bu denli sırtması önlenebilseymiş.

“Kayıp Karıncalar” bir Avrupa animasyonu için yüksek sayılabilecek bütçesine rağmen teknik açıdan Hollywood yapımlarının düzeyine ulaşmasa da, hayvan tasarımlarındaki ‘ilkel’ ve ‘retro’ havayı zekice bir hamleyle lehine çevirmeyi ve bu sayede gayet samimi bir duruş sergilemeyi de beceriyor. Uğur böceğinden karıncasına, kertenkelesinden bok sineğine vadi sakinlerinin hiç de yaratıcı gözükmeyen, aksine

hayli ‘kaba’ suretleri de böylelikle göze batmamış oluyor.

Doğayı da etkili bir biçimde kullanan film, vadiye hakim olan tüm o sükûnetin altında gizli binlerce hikayeyi dillendirmeye gerek kalmaksızın bize yalnızca ima yoluyla sunarak mistik bir boyuta da kapı aralıyor.

Kamera tabiat ananın huzur kokan rahminde usulca süzülürken belki de asla keşfedemeyeceğimiz köşelerde kimbilir ne fırtınalar kopuyor; ‘anarşik’ karıncalar koca 500 frankları uçak yapıp pervasızca semalara salıyor belki de...

Ormanın derinliklerinde bir başına yaşayan örümcek bir an için Norman Bates’i getiriyor gözümüzün önüne.

Abartılı ses efektleri yer yer filmin dokusuna zarar veriyor.

**KAMERA TABİAT
ANANIN HUZUR
KOKAN RAHMINDE
USULCA SÜZÜLÜRKEN
BELKİ DE ASLA
KEŞFEDEMAYECEĞİMİZ
KÖŞELERDE KİMBİLİR
NE FIRTINALAR
KOPUYOR!**

CEZA

YÖNETMEN Burak Donay

ÖYUNCULAR Deniz Gönen Türkcan,

Ebru Şancı, Kaan Oruçoğlu,

Murat Yatman, Sertaç Akkaya

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 90 dk.

DAĞITIM Özen Film

(1 Sanat Yapımcılık A.Ş.)

**BURAK DONAY, "CEZA" NIN
TÜM YÜKÜNÜ 'ŞİŞE
ÇEVİRMECE' OYUNUNA
VE 'YEŞİL PERİ' ABSENT
ŞİŞESİNE BIRAKMIŞ.**

A KLA İLK ELDE GELDİĞİ ÜZERE 'TÜRKİŞ' KORKU-GERİLİM ÖRNEKLERİNDEN BİRİ DEĞİL "CEZA". KOMEDİ DEĞİL, MACERA değil, romantik film değil. Oysa tabii ki hepsi birden olmak gibi bir çaba göze çarpmıyor değil. Baştan söyleyeyim, eğer seyretmek gibi bir niyetiniz varsa, çok ucuz ve hafif cinsinden 'soft-porno'yla burun buruna geleceksiniz ama filmin türü ve amacını anlamaya boşuna uğraşmayın.

Üç kız iki erkek, lüks ciple arkadaşlarının şehir dışı-orman kenarındaki çiftlik evine gitmekte. Levent ile Filiz, Cem ile Arzu sevgili, yani üçüncü kız Müge, 'boşta'. Onu da Levent'in üniversite arkadaşı Selim'e ayarlayacaklar, keyiflerince eğlenip icabında hapla mapla aşırıya kaçacaklar. Selim'in ailesi çok zenginmiş ama kendisi biraz tuhaf... Karşı cinsle hiç ilişkisi olmamış, belli ki çocukluğundan kalma sorunları var, bazen içine cin kaçmış gibi 'kayık' bakıyor. Etrafta bir de yaz kış o evi bekleyen, 'karikatür misali' bir bekçi dolaşıyor, al takke ver külâh yapanları röntgenliyor, parmak sallıyor falan... İlk sinema

filmini yazan-yöneten Burak Donay, "Ceza"nın tüm yükünü 'şişe çevirmece' oyununa ve 'yeşil peri' lakaplı absent şişesine bırakmış. Şişenin ucu kimi gösteriyorsa o cezalandırılıyor, diğer yandan da haplar yutuluyor, absent yeşil perileri ya da ejderhaları ortalığa salıyor.

Yedi kişilik oyuncu kadrosunun performansı, senaryo ve yönetim basitliğiyle büyük uyum içinde, deyim yerindeyse yerlerde sürünüyor. Tuğçe Koçak'ın 'el değmemiş, çekingen' kız rolü ne kadar abartılıysa, Deniz Gönen Türkcan ile Ebru Şancı'nın 'her yolun yolcusu' kız tiplerleri de o denli 'doğal ve abartsız' gibi görünmekte.

Boşa da koysanız, doluya da neresinden bakılsa 'kötü' bir yapım var karşımızda. 76 salonda gösterime girmiş olması bir mucize, belki de sinemaseverlere bir 'ceza' gibi algılanabilir bu.

Bazı sahnelerde kamera kullanım 'zirve' yapıyor, biraz olsun hareket geliyor.

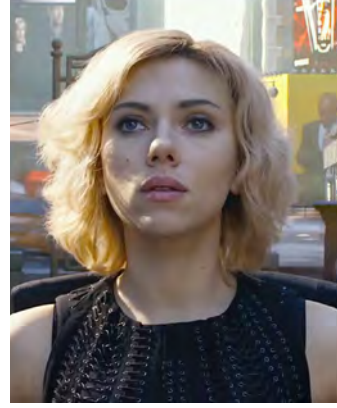
'Kan çıkmazsa para yok' mantığıyla yazık oldu gariban Selami'ye.

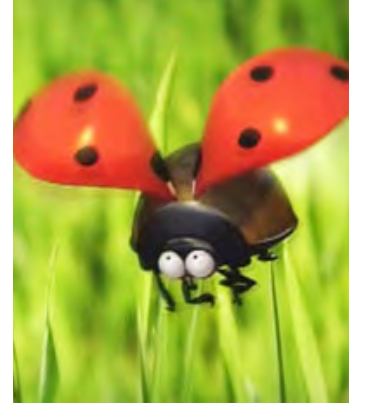
HAFTA SONU

LİSELİ POLİSLER 2

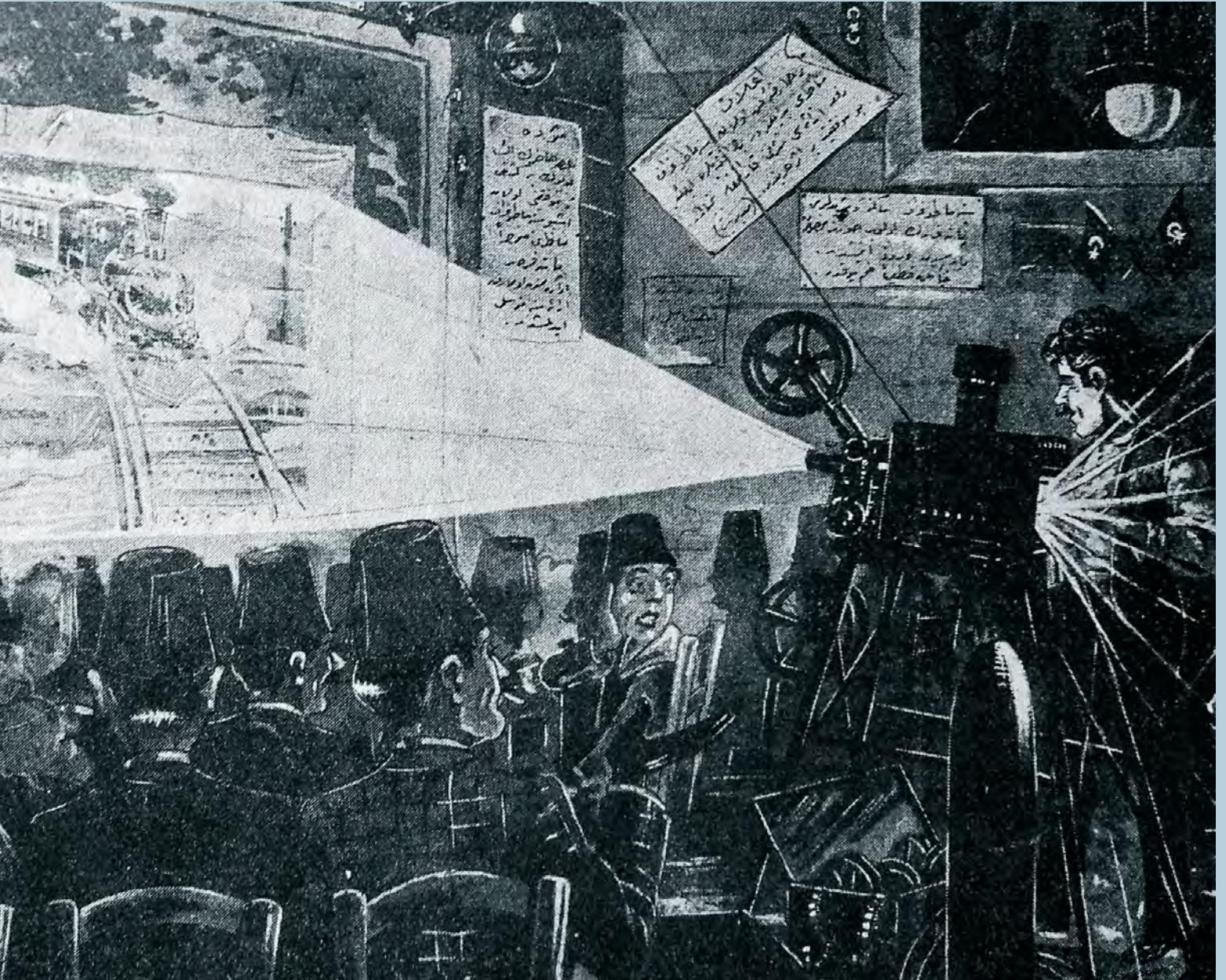
LUCY

MINUSCULE: KAYIP KARİNCALAR VADİSİ

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
CEZA			★				
HAFTA SONU / WEEKEND		★★★★					
LİSELİ POLİSLER 2 / 22 JUMP STREET	★★	★★★★			★★		
LUCY	★★	★★★★		★★	★★		★★
MINUSCULE: KAYIP KARİNCALAR VADİSİ		★★★★		★★★★	★★★★		
ARINMA GECESİ: ANARŞİ / THE PURGE: ANARCHY		★★★★					★★★★
ATTILA MARCEL					★★★★		
BELA / BORGMAN		★★★★		★★★★	★★		
BİR DON JUAN ÖLDÜRMEK				★			
CİN / JINN		★		★			
ÇÖLDEKİ İZLER / TRACKS	★★★★	★★★★			★★★★		
GALAKSİNİN KORUYUCULARI / GUARDIANS OF THE GALAXY	★★★★★	★★★★★		★★★★★	★★★★		★★★★
HAYALET / PHANTOM	★	★★		★★			
HERKÜL: ÖZGÜRLÜK SAVAŞÇISI / HERCULES	★★★★	★★		★★	★★★★		
İTALYA TATİLİ / WALKING ON SUNSHINE					★★		
KEŞKE BURADA OLSAM / WISH I WAS HERE				★★★★	★★		★★★★
KORKU YOLU / IN FEAR		★★					
MAYMUNLAR CEHENNEMİ: ŞAFAK VAKTİ	★★★★	★★★★★	★★	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
MUSKA			★				
SİNYAL / THE SIGNAL	★★★★★	★★★★		★★★★	★★		★★★★
TOPRAĞA UZANAN ELLER			★			★★	
VEÇİDE / WADJDA		★★★★			★★★★		★★★★
BASKIN 2 / THE RAID 2: BERANDAL	★★	★★★★		★★		★★	★★
NEVA			★★	★★	★		
ZAMAN YOLCULARI / SAFETY NOT GUARANTEED		★★★★		★★★★	★★★★		

ATLAS TARİH'TEN SİNEMAMIZIN 100. YILINA...

Atlas Tarih dergisinin Ağustos-Eylül sayısı, hayli zengin bir **“Türkiye’de Sinema”** dosyası sunuyor. Derginin ek olarak verdiği özel kitapçıktaki tüm **fotoğraflar** ise Türk sinemasının 100 yılından nostaljik, **heyecan verici**, ister istemez **hüzün** de içeren duygular taşıyor günümüze.

KASIM AYINA AZ KALDI... SİNEMAMIZIN 100. YILI KUTLAMALARI ÇERÇEVESİNDE, KALICILIK TAŞIYAN NELER YAPILACAK, NELER YAZILIP ÇİZİLECEK, NELER ÇEKİLECEK, DOĞRUSU ÇOK MERAK EDİYORUM.

Sinema tarihlerini 1905’ten başlatan Çinlilerin 100. yıl dolayısıyla 2005’te Pekin’de açtıkları muazzam sinema müzesini görebilme şansım olmuştu, gerçekten çok etkilenmiştim. Açıkçası, kimi özel çabalar dışında henüz devlet eliyle kurulmuş dört başı mamur bir müzemiz bile yokken, çok da büyük beklentiler içinde olduğum söylenemez. Sanırım bu nedenle, yedinci sanatın bu topraklardaki 100 yıllık serüvenine dair küçük sürprizler beni oldukça heyecanlandırmakta.

Örneğin yan sayfada yer alan görsel... Atlas Tarih dergisinin Ağustos-Eylül 2014 sayısı ile birlikte verilen “100. Yılında Türk Sineması: Fotoğraf Ve Afişlerle Yeşilçam’ın İlkleri” kitapçığında yer alan bu karikatürü ilk kez gördüm ve dediğim gibi, benim için heyecan verici bir keşif oldu. Atlas Tarih, karikatürün nerede ve ne zaman yayınlandığını belirtmemiş, “İlk sinema filmi ‘Trenin Gara Girişi’nin İstanbul’daki gösterimini anlatan Salih Erimez’in karikatürü” notunu düşmekle yetinmiş, ama ‘o an’a yönelik bu tarihi malzemenin ‘değeri’nin sinemaseverler açısından değerinin çok yüksek olduğu açık. Osmanlı vatandaşı ilk sinemacılar olan Manaki Kardeşler’in bir fotoğrafı, 1923 tarihli resimli haftalık mecmua Sinema Postası’nın kapağı, İzmir’deki Pathé Sineması’nın renklendirilmiş bir görünümü, Fuat Uzkınay ve Cemil Filmer’in de aralarında bulunduğu Merkez Ordu Sinema Dairesi çalışanlarının askeri sinema önünde topluca poz vermeleri, Enver Paşa’yı iki Alman subayın getirdiği kameranın önünde gösteren bir başka

fotoğraf, 1920’li yılların Şehzadebaşı sinemaları, “Bir Millet Uyanıyor” filminin çekimlerini aktaran bir kare, kamera arkasındaki Cezmi Ar ve Muhsin Ertuğrul... Atlas Tarih’in 63 sayfalık özel kitapçığındaki tüm fotoğraflar, Türk sinemasının geride bıraktığı 100 yıldan nostaljik, heyecan verici, ister istemez hüzün de içeren duygular taşıyor günümüze.

Tümüyle arşiv malzemesinden derlenmiş olup kendisi de ‘tam arşivlik’ tanımını hak eden kitapçığın yanı sıra Atlas Tarih’in sayfalarında da hacimli bir “Türkiye’de Sinema” dosyası açılmış. Ali Özuyar’ın “Sihirli Perde Pera’da”; Gökhan Akçura’nın sessiz film dönemindeki sinema orkestralarını anlatan “Biz çalgıcılar arz ederiz ki”; Günce Akpamuk’un, Ağâh Özgüç’le yaptığı, usta sinema yazarı-tarihçisinin arşivinden fotoğraflarla süslenmiş röportajı “Altın Yıllar: 60’lar”; Sıla Uçan’ın Ahmet Mekin’le röportajı “Yeşilçam’ın yakışıklısı / Beni en çok ‘Selvi Boylum Al Yazmalım’ yansıtır”; Ayla İbar’ın 1970’lerde esen seks filmlerine dönük incelemesi “Yeşilçam erotizmle rekor kırdı”; Uğur Vardan’ın “‘Motor’ sesiyle uyanmak: 12 Eylül’den sonra Yeşilçam” başlıklı panoramik makalesi; Günce Akpamuk’un bir diğer röportajı, bu kez meşhur set emekçisi ‘Godzilla’yı konuşturduğu “Kağnıyla Film Çekerdik”; Hakan Gence’nin bir tür ağıt yaktığı “Ne Ses kaldı, ne Emek!: Tarihi Beyoğlu sinemalarına gezi” incelemesi, topluca, yukarıda söz ettiğim ‘küçük sürprizler’den birini oluşturmakta.

Atlas Tarih ekibini, sinemamızın 100. yılına armağan ettikleri bu çalışma

dolayısıyla kutlarken, sözü Ağâh Özgüç’e, sinema tarihimizde silinmez izler bırakmış iki usta sanatçıya, sinemamızın iki temel direğine dair söylediklerine bırakayım:

“Yılmaz Güney kendi kendini yarattı. Kendi bilinciyle yaşadı. Ortaya çıkan birçok oyuncuyu yapımcılar, yönetmenler yaratmıştır. Onda böyle bir şey yok. Kimseye muhtaç kalmadan kendini yaratan bir yönetmen ve oyuncudur. Fakat Türk sinemasının en önemli yönetmenlerinden biri de Metin Erksan’dır. Ama ne yazık ki küstü sinemaya. Yardım görmedi. Öldüğünde bile devlet bir tören düzenlemeliydi, yapılmadı. O ikisi ayrı dünyaların insanlarıydı. Biri halk sinemacısı, öbürü burjuva ve çok kültürlü bir insan. Türk sinemasında bu kadar kültürlü, birikimli bir insana rastlamak çok mümkün değil. Bambaşka bir insandı, dünya sinemasında belli bir yerdeydi. ‘Sevmek Zamanı’ filminin her karesi ayrı bir fotoğraf, ayrı güzelliktedir. Belki de onu çekmeseydi Nuri Bilge Ceylan o tür filmleri çekemezdi.”

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

GECE

Bazı **klasik filmler** kişinin duygu dünyası içinde, yılların yaşanmışlıkları da üzerine eklenince daha değerli bir yer ediniyorlar. Yıllar önce izlediğiniz bir filmi, geçen süre içinde **yaşamın size kattıklarıyla** bir daha izlemek kuşkusuz filmin de değeriyle doğru orantılı bir başka deneyime kapı açabiliyor. Sinema tarihinin tartışmasız en iyi yönetmenlerinden biri olan **Michelangelo Antonioni'nin** 1961 yapımı "Gece"si (**La Notte**) de o filmlerden biri. Bugünün sinemacılarına öncülük eden, giderek değeri daha da artan bir yapıt.

ANTONIONI'NİN FILMLERİ BİZ SİNEMA ELEŞTİRMENLERİ İÇİN FARKLI KAPILAR AÇAR MESELA... KİMİLERİ ANTONIONI'NİN SON DERECE DÜZGÜN VE ANLAMLİ ÇERÇEVELEMELERİNE BAKARAK UZUN VE DÜZ FİLM OKUMASI YAPMAYA SOYUNURLAR. KİMİLERİ DE -BU SATIRIN YAZARININ ŞİMDİ TERCİH ETTİĞİ GİBİ- DAHA ÇOK 'İÇERİDEN bakmaya' his parametrelerini çalıştırmaya meylederler.

Antonioni "Gece" için şunları söylemiştir: "İşte bir çift: Kadın duyarlılığı, bütün öbür süzgeçlerden daha ince olduğundan kadın daha aydınlıktır; erkekse üstünlüğe eğilimli olduğundan duygular alanındaki gerçeği hemen hiçbir zaman duyumsayamaz.

Erkek bencilliğinin ağırlığı, kendi çıkarı için, kadının kişiliğini tümüyle soyutlamaya yönelir." Film biraz da bu acı gerçekle yüzleştirir izleyenlerini... Antonioni "Serüven" (L'Avventura, 1960) ve "Batan Güneş" (L'Eclisse, 1962) ile bir üçleme oluşturan "Gece"de üst sınıf karakterler üzerinden kadın-erkek ilişkilerindeki "sıkıntı'yı sorgular. "Serüven"de bir kayboluşla başlayan beklenmedik bir aşkın giderek başka bir kayboluşa doğru sürüklenmesini hayli uzun bir metrajla anlatan yönetmen, "Batan Güneş"te de bir kadın ve bir erkeğin bir çift bile olamama halini gözler önüne serer. "Gece" bu açıdan daha farklıdır. "Gece"de yılların eskittiği bir çift vardır bu sefer. Yeni yeni ünlenen yazar Giovanni ve karısı Lidia'yı biz en başta bir arkadaşları için

yaptıkları hastane ziyaretinde görürüz. Karı koca terkedilmiş gibi duran ıssız bir hastaneye girerler. Asansörde birbirlerinin yüzüne bakmazlar bile....

Arkadaşları Tommaso ağır hastadır. Aslında bu sürekli konuşan ve arkadaşlarını gördüğü için memnun olan arkadaş, Giovanni'nin hüznüne bir bahane oluşturur... Giovanni çok başarılı bir roman yazmıştır ve giderek daha popüler oluyordur ama o yolun sonuna geldiğini, bir daha iyi bir şey yazamayacağını düşünüyor, bir 'heyecansızlık' duygusu içindedir. Bu halde evliliğinin de payı vardır şüphesiz. Ama onlar artık bunları konuşacak iletişim düzeyini çoktan geride bırakmışlardır...

Nitekim önce Lidia çıkar hastaneden, bir ikili olarak ayrılamazlar oradan... Birliktedirler ama yalnızdırlar.. Giovanni'nin yoğun ilgi gören kitap lansmanına giderler sonra ama Lidia bir süre sonra sıkılır ve dışarı atar kendini...

Milano sokaklarında tek başına çıktığı bu yolculuğu Antonioni'nin uzun uzun göstermesi, zamanında filmin en çok tartışılan sahnelerinden biri olur. Lidia'nın şehrin daha az kalabalık, hatta kimi boş sokaklarında dolması onun haleti ruhiyesini, arayışını tanımlar oysa...

O gece evde durmak istemezler.. Arkadaşlarının hastalığı da morallerini bozmuştur ve birlikte olmalarına rağmen yaşadıkları bu yalnızlık hissi basar zihinlerini. Önce bir gece kulübüne gitseler de keyif alamazlar. Sonra davetli oldukları bir ev partisine geçmeye karar verirler. Zengin bir iş adamının havuzlu, bol içkili partisinde Giovanni ve Lidia farklı zamanlar geçirmeye başlarlar... Evin melankolik genç kızı Valentina, Giovanni'yi baştan çıkarır...

Lidia telefonda öğrendiği, Tommaso'nun ölüm haberini kocasına söylemek istediği anda onların öpüşmesine şahit olur. Bu yüzden parti boyunca ona yaklaşmaya çalışan 'playboy'a izin verir. Ama ondan da bir noktada sıkılır... O gece bir yüzleşme yaşanır Giovanni ve Lidia arasında, Valentina da bu yüzleşmenin tetikleyicisi olur. Gecenin sonunda Giovanni kendi soğukluğu, kibiri, yalnızlığı ve Lidia'ya veremediği duygularla yüzleşir.

Neydi kaybedilen? Evet bugün bakınca biraz abartılı ve hafif de zorlama bir finaldir ama; Lidia çok güzel yazılmış bir aşk mektubu okur ona, Giovanni sorar "Kim yazmış bunu?" diye. Lidia'nın cevabı kolayca tahmin edilebilir: "Sen yazdın". Giovanni için o adamı geride bırakalı yıllar olmuştur... Bu yüzleşmeyi bütün o boş ve ruhsuz betonlardan sıyrılıp yeşilliklerin, doğanın içinde yaşarlar. Modernleşmenin bir

bedelidir sanki tüm bu mutsuzluklar, uzaklaşmalar, kopukluklar...

"Gece"den önce de sonra da çok anlatılan bu iletişimsizlik teması Antonioni'nin yeni bir görsel dil arayışı ve bunu tatbik edışıyle akılda kalıcıdır daha çok. Camlardaki yansılardan okunan insan psikolojileri, geniş boşluklar içinde yalnız bırakılmış karakterler... Yağmurun, gölgelerin ve karanlıkların kullanımları... Antonioni'nin neyi gösterip neyi diyalogla söyleteceğini çok iyi bilen yönetmenliğinin kanıtları hepsi.

Marcello Mastroianni'nin yine içe dokunan performansına Jeanne Moreau'nun kırılğan, düşünceli yüzü ve bedeni son derece uyumlu... Ama filmin yarısında Valentina rolüyle ortaya çıkan, yönetmenin de gözde oyuncusu Monica Vitti bir şiir gibi adeta.

Antonioni'nin filmi zamanında bazı eleştirmenler tarafından kıyasıya eleştirilmiş, bildiğimiz anlamda klasik bir olay örgüsü olmadığı için 'sıkıntı verici' bulunmuştu. Sene 1961, yani Godard'ın bile bir tek filmi var daha: "Serseri Aşıklar". Dolayısıyla Antonioni'nin filmi fazla 'içe dönük' bulmuşlardı. Oysa bugünden bir daha bakınca pek çok sinemacının bugün çok ödüllü filmler yapmasının kapısını açmış bir yönetmendir ve "Gece" de onun her filmi gibi eskimeden, giderek daha bir anlam kazanarak yaşamını sürdürecektir...

FABRİKADAN NE ÇIKARSA!

“Yeraltı” (Subway), “Derinlik Sarhoşluğu” (Le Grand Bleu), “Nikita” ve **“Sevginin Gücü” (Léon)** gibi başyapıtlara imza attığı için saygıda kusur etmek istemediğimiz bir **sinemacı Luc Besson**. Ancak, devamını getiremediği ve yönetmenlikten ziyade birbirinin kopyası gibi duran **filmlere yapımcılık katkısı** sunmayı yeğlediği için öfkeyle yaklaşıyoruz ona. Oysa ne güzel başlamıştı her şey!

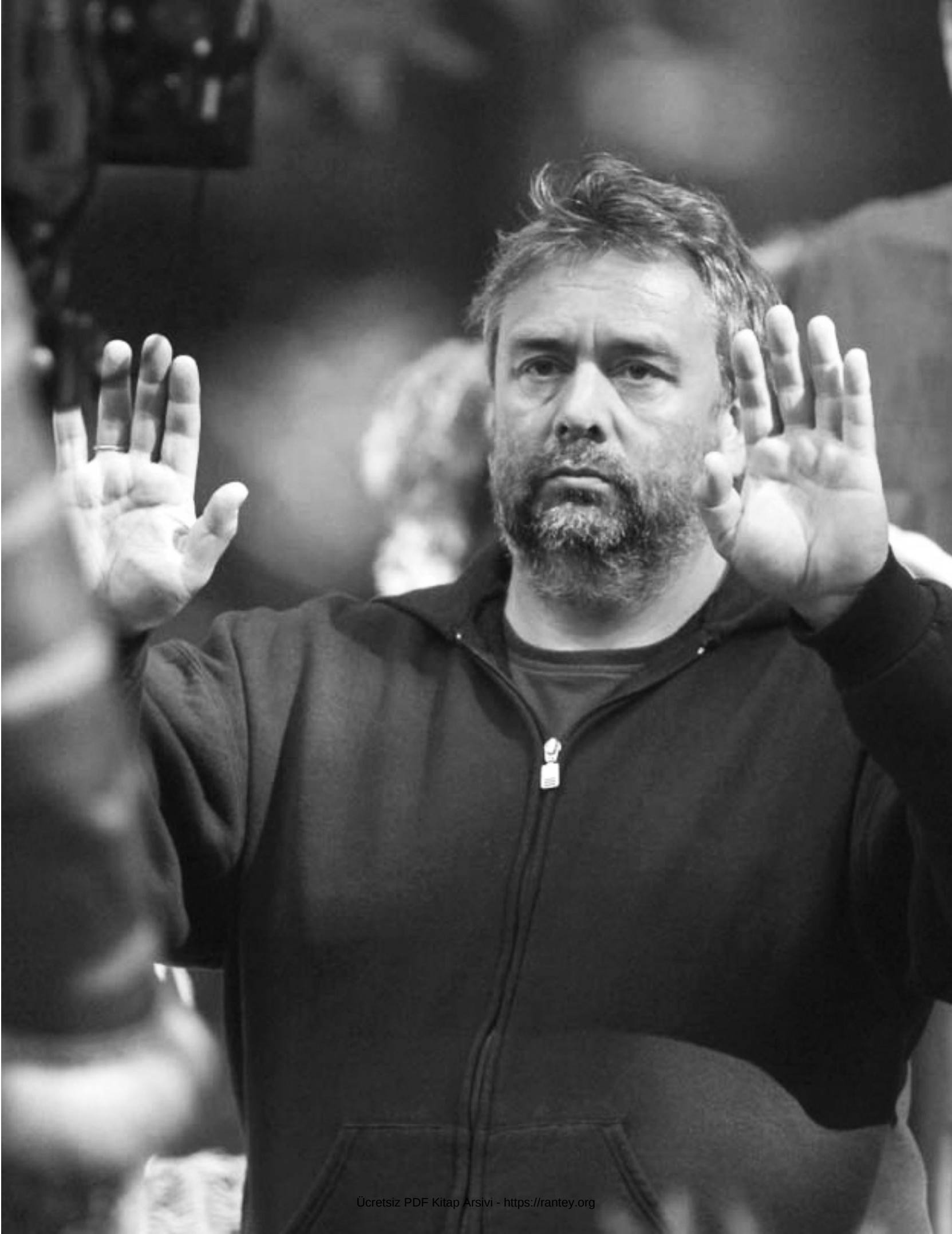
AVRUPA SINEMASININ AMERİKAN SINEMASINA EN YAKIN DURAN (DURMAYA ÇALIŞAN DİYELİM) İSMİDİR LUC BESSON. ANLATIMI, ÖYKÜLERİ, TEMPOSU, OYUNCU SEÇİMİ, KURGUSU, POPÜLİZMİ ve hedef kitlesiyle bu özelliğinin altını kalınca çizen sinemacı, bu işe başladığında Avrupa’nın umut vaat eden yönetmenleri arasında gösterilirken, sonraki yıllardaki performansıyla (iyi ya da kötü) Amerikanvari bir atmosferin içinde dönenip duran bir Avrupalı kimliğiyle öne çıkar. Kariyeriyle Fransa’nın Sinan Çetin’i yakıştırması da yapılan Besson, tıpkı Türkiyeli meslektaşları gibi iyi bir yönetmen olmanın hesaplarıyla işe başlamışken, isteyerek ya da istemeyerek yapımcılığın tuzağına düşmüş ve yaratma meselesini bu kulvarda durmaksızın film üretmekle yansıtmıştır. Ama bu durum, giderek onu bir tür ‘fabrika’ modeline sokmuş ve nitelikten ziyade niceliğin önem kazandığı bir kısır döngünün içine itmiştir. O güzelim ilk dönem filmlerinin yerini alan seri üretim yapımlar, seyirciyi kapana kısırmaktan başka bir amaca hizmet etmemişler, sanatçının giderek çaptan düşmesine yol açmışlardır.

18 Mart 1959’da Paris’te doğan Luc Besson, annesiyle babasının dalış eğitmeni olması nedeniyle çocukluğunun çoğunu Akdeniz kıyılarındaki ülkelerde geçirir. Dalmak onun için bir tutkudan öte bir şeydir ve deniz biyoloğu olma isteğine kadar götürür onu. Ancak 17 yaşında geçirdiği bir dalış kazası sonrasında bu isteğinden vazgeçmek zorunda kalır, zira uzun bir süre dalışla ilgili herhangi bir şey yapamayacaktır. “Derinlik Sarhoşluğu”nun (Le Grand Bleu) eskizlerini de bu dönemde yapan Besson, Paris’e döndükten sonra televizyon ve sinemanın büyüsunü keşfeder. Amaçlarına en uygun sanat dalının sinema olduğunu düşünür ve bir süre setlerde her tür işi yaparak ısınır bu mesleğe. Amerika Birleşik Devletleri’ne gidip üç yıl kalması ise onun geleceğine dair ipuçları taşır, ‘Avrupalı bir Amerikalı’ olma yönünde adımlar atmasına yardımcı olur. Geri döndüğünde kurduğu yapıım şirketiyle işe giriştiğinde herkesin dudaklarını uçuklatan ürünler ortaya koymaya başlar Besson.

Claude Faraldo’nun “Deux Lions Au Soleil” ve Raphaël Delpard’ın “Les Bidasses

Aux Grandes Manoeuvres” adlı filmlerinde yönetmen asistanlığı yaptıktan sonra Jean Reno’lu ilginç kısa film “L’Avant Dernier” ile kendini yönetmenliğe savuran Luc Besson, Türkiye’de gösterime girmeyen ilk uzun metrajlı filmi “Son Savaş” (Le Dernier Combat) ile Avrupa sineması içinde ‘farklı’ bir kulvarda yürüyeceğinin sinyallerini verir. Az sayıda insanın (onlar da konuşma yetilerini kaybetmişlerdir) hayatta kaldığı kıyamet sonrası bir atmosferde geçen yapıım, diyalogsuzluğuna karşın temposu hiç düşmeyen bir ilk film çalışması olarak hemen dikkatleri çeker. Övgülerin yanı sıra çeşitli ödüller de kazanan 1983 yapıımı bu film, ona daha rahat adım atma konusunda cesaret verir ve ilk ‘sıçrama tahtası’ olan “Yeraltı”yla (Subway) gelir karşımıza.

DİNAMİK ANLATIMI, HIZLI KURGUSU, FARKLI KAMERA AÇILARI VE SEYİRCİYLE KOLAY İLETİŞİM KURAN TARZIYLA ÖNE ÇIKAN LUC BESSON SINEMASI, BİR ANDA ÖNCE FRANSA’NIN, ARDINDAN AVRUPA’NIN, sonrasında da bütün dünyanın gündemine bir bomba gibi düşer. Henüz 20’li yaşlarını süren bu genç adam, sinemanın şeklini

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Luc Besson, ilk filmi "Son Savaş"la (Le Dernier Combat, 1983) farkını hemen ortaya koymuştu.

"Yeraltı" (Subway, 1985) 20'li yaşlardaki genç sinemacıya şöhret kapılarını ardına kadar açtı.

Sonradan Hollywood'da yeniden çevrilen, yakın zamanda diziyeye de dönüşen unutulmaz yapıtı "Nikita" (1990).

değiştirebilecek akıllı manevralar yapmaktadır ve 'yeni bir soluk' arayışındaki kitleleri peşine takmıştır bile. Kısa zamanda kazandığı uluslararası ün, ona uluslararası bir proje olan çocukluk düşü "Derinlik Sarhoşluğu"nu yapma fırsatı getirir. O da beklentileri boşa çıkarmaz ve alnın akıyla çıkar bu çalışmadan, ününe ün katarak hem de.

Bu arada güzeller güzeli aktris Anne Parillaud ile evlenen ve ondan bir de çocuk sahibi olan Besson, Parillaud'nun ikinci çıkışını gerçekleştirdiği "Nikita"yla yeni bir bomba daha patlatır. Onun sineması, yarattığı atmosfere öylesine hakimdir ki, nereden ve nasıl geldiği belli olmayan sıçrama anlarının da katkısıyla seyirciyi koltuğa mıhlamayı başarır her defasında. Ama o bir anda durumu farklılaştırmayı da başarır; 1991'de çektiği deniz dibi belgeseli "Atlantis"le yeryüzündeki 'mücadele'yi denizlerin en derinlerine kadar taşır. Çocukluğunun dalış tutkusunu, onun sinema dünyasını bir kez daha yakalamış ve görseiliğinin yanı sıra müziğiyle de akıllardan silinmeyecek bir yapıta ulaştırmıştır yönetmeni.

BENZERSİZ BİR AŞK ÖYKÜSÜNÜ NEW YORK ATMOSFERİNDE YÜCELEŞTİRDİĞİ "SEVGİNİN GÜCÜ" (LÉON), MILLA JOVOVICH'LE TANIŞIP EVLENMESİNE VESİLE OLAN BİLİMKURGUSAL DESTAN "5. GÜÇ" (The Fifth Element), yine Jovovich'i başrole taşıdığı yarım başarı kıvamındaki "Jeanne D'Arc" (Joan Of Arc) gibi filmlerle yere sağlam basmayı sürdüren Luc Besson, 2000'e gelmeden çektiği sekiz sinema filmiyle Fransa'nın medar-ı iftihar olurken, sonrası için de büyük umutlar beslenmesi sonucunu doğurur. Ancak her şey beklendiği gibi gelişmez ve bir anda frene basar yönetmen. Yapımcılığıyla anılır olmuştur. 1986'da Didier Grousset'nin yönettiği "Kamikaze"yle başladığı yapımcılık serüveni, onun sinema sanatı için katkılarını bu yönde sürdüreceğini işaret etmektedir artık. Giderek iyice yoğunlaşan ve 'ara veren yarıyor' tadında karşımıza çıkan Besson yapımcılığındaki filmler, düzeyin giderek düşmesi sonucuyla baş başa bırakır bizleri. Sekiz filmiyle dünyayı sarsan genç adamdan eser kalmamıştır artık, ona 'Luc Besson fabrikası' adı takılmıştır. Arada bir 'sağlam' ürünler çıksa da bu fabrikadan, genelde

"Sevginin Gücü" (Léon, 1994), benzersiz aşk öyküsüyle 90'ların kült klasikleri arasında çoktan yerini aldı.

vasatı aşma problemiyle karşılaşan filmler sükün eder salonlara.

Bu arada Milla Jovovich'ten de boşanan sinemacı, Fransız aktris Karine Silla'nın yapımcı kız kardeşi Virginie'yle evlendiğinde yönetmenlik de yeniden aklına gelir. Onu harekete geçirmek için bir kadın gerekmektedir anlaşılan. 10 film çektikten sonra yönetmenliği bırakacağını açıklaması

ise tam bir 'felaket'tir hayranları için. Dokuzuncu filmi "Angel-A"yı çeker ve siyah-beyaz filmiyle eski övgülerden uzak bir noktada bulur kendini. Son hamlesini hangi projeye saklayacağı tartışılırken, çocukları için kaleme aldığı dört kitaplık fantastik "Arthur" serisini yayımlar. Bu serinin ilk iki kitabından beyazperdeye yansıyan "Arthur İle Minimoylar" (Arthur Et Les Minimoys),

onuncu film olarak Luc Besson'un yönetmenlik hanesine yazılır. "Böyle mi bitirmeliydi?" diye fazlasıyla doğru bir soruysa ondan çok daha oturaklı bir final bekleyen hayranlarının kafasına yerleşir. Kim bilir? Belki de şaka yapmıştır Besson!

Luc Besson'un 'onuncu film' konusunda şaka yaptığını anlamakta gecikmeyiz. "Arthur" serisinin ikinci ve üçüncü filmleri

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

"Derinlik Sarhoşluğu" (Le Grand Bleu, 1988) otobiyografik özellikler de taşıyan unutulmaz bir destan.

"5. Güç"ün (The Fifth Element, 1997) Türkiye galasına Luc Besson ve Milla Jovovich de gelmişti.

Besson'un sondan bir önceki yönetmenliği "Belalı Tanık" (The Family, 2013).

"Arthur: Maltazar'ın İntikamı" (Arthur Et La Vengeance De Maltazard) ve "Arthur 3: İki Dünyanın Savaşı" (Arthur 3: La Guerre Des Deux Mondes) düşer salonlara, ama pek de hayırlı eleştiriler almaz bu iki film. İdare etmenin üstesinden geldiği çizgi roman uyarlaması "Adèle'nin Olağanüstü Maceraları"nın (Les Aventures Extraordinaires D'Adèle Blanc-Sec) ardından çektiği ve bizde gösterime girmeyen "The Lady" ile gerçek bir yaşam öyküsünün izlerini sürmeye çalışır. 2010'lu yıllarda çektiği son iki filmse, Robert De Niro ve Michelle Pfeiffer'lı mafya kara komedisi "Belalı Tanık" (The Family) ile Scarlett Johansson'a Milla Jovovich muamelesi yaptığı bilimkurgusal aksiyon çalışması "Lucy" olur.

YÖNETMEN OLARAK AZ SAYILABİLECEK FİLME İMZA ATMASINA KARŞIN, LUC BESSON İSMİNİN YANINA 'FABRİKA' SIFATININ YERLEŞTİRİLMESİNİ SAĞLAYAN ASIL UNSUR YAPIMCILIĞIDIR SİNEMACININ.

'Şimdilik' 100'ün epeyce üzerinde filmin jeneriğinde yapımcı olarak Luc Besson ismini görürüz. Çoğu birbirine benzeyen polisiye aksiyonlardır bunlar, ama bazıları seriye dönüşmeyi de başarmışlardır ilginç bir şekilde. "Taxi", "Transporter" ve "Taken" serilerinin seyirci gözündeki değerine dudak bükme zordur hatta. "Taken" serisinin ikincisinin İstanbul'u mekan edindiğini ve "Takip: İstanbul" adıyla gösterime girdiğini de hatırlatalım.

Tabii ki sadece polisiye aksiyonlara yapımcılık yapmadı bu süreçte Luc Besson. Alabildiğine ilginç ve sanatsal değeri yüksek çalışmalar da onun şemsiyesi altında hayat buldu. Tommy Lee Jones'un yönetip başrolünü üstlendiği "Üç Defin" (The Three Burials Of Melquiades Estrada) ve Charles Bukowski uyarlaması "Soğuk Ay"ın (Lune Froide) artlarında bıraktıkları izleri hatırlamamak mümkün değil. Ancak, böylesi tekil başarıların 'genel görüş'ü değiştirdiğini iddia etmek de zor. Zimba gibi başlayıp sonrasında kendini tekrar eden, hatta yedinci sanat penceresinden baktığımızda epeyce gerilere savrulan bir Luc Besson filmografisinden söz etmek doğru olur, hem yönetmen hem de yapımcı olarak. Sinemacının gelecekte bize neler göstereceği bilinmez, ama pek de umut vaat eden bir yol haritası olduğunu söyleyemeyiz.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

COSMOS

Çağın en önemli bilim insanlarından **Neil deGrasse Tyson**’ın sunduğu 2014 model “Cosmos”, **Carl Sagan**’ın “Cosmos”unun **tazelenmiş** versiyonu. Bir jenerasyona **bilimi sevdiren** ve evreni daha anlaşılır kılan belgesel serisi, yeni bir jenerasyonu daha etkisi altına almaya talip.

İNSANIN KENDİSİNİ DİĞER VARLIKLARDAN DAHA ÖNEMLİ ZANNETMESİ, BU TÜRÜN KRONİK BİR HASTALIĞI. BİRCOK DÜNYA ÜLKESİNDE SÜREGELEN BÜYÜK EVRİM TEORİSİ-YARATILIS TARTIŞMASININ KÖKENİNDE DE BU HASTALIK YATAR ASLINDA. BU KADAR AKILLI, YENİLMEZ VE BASKIN BİR TÜR NASIL OLUR DA ŞEMPAZELERLE AYNI ATADAN GELİYOR OLABİLİR?

Bilimin ‘tesadüflerle’ açıkladığı ‘yaşam’ nasıl olur da bir supra-akıllı yaratıcıya muhtaç olmayabilir? Hükmenden, bu dünyayı bir hırs müsabakasına çeviren insanın nasıl olur da ulvi bir amacı olmayabilir?

Bütün bu sorulara temel olarak felsefi olmayan ancak bilimsel muhtevasının dahilinde felsefi satırları da beraberinde taşıyan bir cevap vermek için yaşam denilen mefhumu daha uzaktan bakmak gerekiyor. Kendini bütün evrenden daha önemli gören insan türünün bunu ilk aşamada yapamıyor olması anlayışla karşılanabilir. Zira insan, ‘var olma’ sürecinin sadece son birkaç dakikasında rol aldı. Bu rol de evrenin büyüklüğü göz önüne alındığında olsa olsa bir ‘yan rol’ olarak addedilebilirdi. Taş çatlasa 100 yıl yaşayan bir insanın milyar yıllık bir süreci sadece ‘zaman’ konsepti dahilinde anlaması bile olanaksız. Bir o kadar olanaksız olan başka bir şey ise evrim olmadan biyolojinin; astronomi olmadan da evrenin anlaşılamayacağı...

Carl Sagan’ın 1980’lerde televizyonlarda yayımlanmış mucizevi belgeseli “Cosmos”, sadece bilim insanları tarafından layığıyla anlaşılabilen teorileri ve kuramları sıradan insanın algı seviyesine indirmeyi başarıyordu. İçinde yaşadığımız bu sınırsız büyüklükteki evren ve bu evrenin dahilinde bir toz zerresinden daha büyük rol teşkil etmeyen dünya, bu belgesel sayesinde daha iyi anlaşılıyordu. İnsanın bir özelliği vardı; bu da ‘bilim’di. “Cosmos” ise bilimin nelere kadir olduğunu tüm çıplaklığıyla gösterebilen bir belgeseldi.

2014 yapımı “Cosmos” (Cosmos: A SpaceTime Odyssey) ise geleneksel tabirle bir yeniden çevrim olmasına rağmen pratikte öyle sayılmaz. Zira 34 yıllık bir süreç, bilimin tazelenmesi için yeter de artar. Öte yandan, bahsettiğimiz şey sadece bilim de değil; aynı zamanda görsel ifade metotları... Sözüün özü, 2014 model “Cosmos”, çağın bütün olanaklarını hem bilimsel hem de yayınsal olarak kullanarak taptaze bir bilim antolojisine imza atıyor. Hem bilgi dağarcığının nerelere vardığını göstermek ve anlaşılır kılmak için enfes bir özet hem de ufkunuzu bir daha daralmamak üzere genişleten, gerçekliği sayesinde gerçeküstü bir deneyim. Carl Sagan’ın yerinde ise hayatındaki en önemli anları henüz bir çocukken Sagan’la beraber geçiren, günümüzün en gözde bilim insanlarından, ünlü astrofizikçi Neil deGrasse Tyson var.

“Bir tesadüf ‘inanılmaz’ görünüyorsa, bunu insan aklının istatistik

ve olasılık bilimini doğal yollardan anlayamamasına yorabiliriz” diyor Neil deGrasse Tyson. Zira bilimin tesadüfü ile günlük hayatın tesadüfü birbirine taban tabana zıt kavramlar. Bilimin tesadüfü, örneğin, milyarlarca yıl içerisinde gerçekleşen tek bir mutasyonun evrende yaptığı değişikliği ele alırken, günlük hayatın tesadüfü şaşkınlığı saniyelerle ifade ediyor. Bilimin tesadüfü şaşırmıyor, aksine her tesadüfle olayların biraz daha anlaşılır hale geldiğinin farkında. Günlük hayatın tesadüfü ise bir çok peşinde. Ezcümle, günlük hayatın tesadüfüyle, bilimin tesadüfler silsilesi olarak açıkladığı statüko anlaşılır hale gelemiyor. Bilime mantıklı bir çerçeveden bakmak için bilimin gerektirdiği yeni bir paradigma gerekiyor.

Şunu söylemenin çok iddialı olacağını sanmıyoruz: “Cosmos”, bu gerekli paradigmayı izleyicisine kazandıran bir belgesel. Elbette ki dibine kadar pozitivist; çünkü bilim ve binlerce yıllık tecrübeler bunu gerektiriyor. Bu sebeple inançlı bir insanı üzebilecek, hatta rencide edebilecek sekanslardan oluşuyor. İnsanın bir taşı oluşturan atomlardan meydana geldiğini açık açık ve ikna edici bir biçimde anlatan; insandan çok daha dayanıklı, hayatta kalma konusunda çok daha yetenekli canlıların olduğu gezegenimizin evren dahilinde bir noktadan ibaret olduğunu haykırıyor. Hatta, Neil deGrasse Tyson, kendi yaptığı konuşmalardan birinde bütün cürucunayı aşağı yukarı şöyle özetliyor: “Bir solucanın yanından geçerken onunla ilgilenmezsiniz. Çünkü siz ondan daha akıllısinizdir ve onun varlığını önemsiz görürsünüz. Evrene dair bilmediğimiz bunca şey varken, uzak galaksilerden birinde bize aynı gözle bakan çok daha akıllı canlıların olduğunu varsaymak, çok da aptalca olmayacaktır”. Evrene son derece ‘insan merkezci’, umursamaz ve burnu havada fikirler getirmenin anlamı, bir kez daha bilimin ışığında sorgulanıyor.

“Bilime dair en güzel şey, inansanız da inanmasanız da doğru olmasıdır” diyor Neil deGrasse Tyson. Bilime dair, mutlak doğrularla örülmüş bir belgeselin yapılması -ve doğası gereği hiçbir zaman sonlanmaması- belki de sadece bu yüzden elzem. Zira bilim kimi zaman “Dost acı söyler” kimi zaman da “Düşman acı söyler” cümlesinin öznesi... Dolayısıyla insanın algı dünyasında kemikleşen her türlü kanıksanmışlığın birincil rekabetçisi. Yeni nesil “Cosmos”, tıpkı eskisi gibi, oldukça mütevazı bir tavırla bize kim olduğumuzu gösteriyor. Bunu bilimin binlerce yıllık yolculuğunda her türlü gediğine sızarak yapıyor hem de. Yeni sezonunun gelip gelmeyeceği meçhul, 13 sezonluk bu muhteşem belgeseli izledikten sonra ‘başka biri’ olacağınızın garantisi ise bizden.

ZAMAN YOLCULARI

★★★ **ORİJİNAL ADI** Safety Not Guaranteed **YÖNETMEN** Colin Trevorrow **OYUNCULAR** Aubrey Plaza, Mark Duplass, Jake Johnson, Karan Soni, Jenica Bergere **YAPIM/SÜRE** 2012 ABD, 86 dk. **GÖRÜNTÜ/SES** 22.35:1, 5.1 İngilizce **ŞİRKET** Bir Film (Calinos)

COLIN TREVORROW'UN İLK UZUN METRAJLI KURMACA FİLMİ "ZAMAN YOLCULARI" (SAFETY NOT GUARANTEED), 'BİLİMKURGUSAL ROMANTİK KOMEDİ' DİYE TANIMLAYABİLECEĞİMİZ 'GARİP' BİR ATMOSFERE SAHİP. 'FARKLI bir şey yapmak', sinemacıların hep peşinde koştukları ama çoğu zaman beceremedikleri, kendilerini ya da önceki sinemacıları tekrarlamaktan öteye gidemedikleri bir durum. Colin Trevorrow ise bu isteğini gerçekliğe kavuşturmayı başarıyor "Zaman Yolcuları"yla. Genç senarist Derek Connolly'nin payı da büyük bu başarıda kuşkusuz. İlk bakışta, Connolly'nin kurguladığı hikayenin öyle ahım şahım özellikleri yok gibi durmasına karşın, 'ilk bakış sendromu'nu atlattıktan ve hikayenin derinliklerine dalmaya başladıktan sonra işin hiç de öyle olmadığını anlıyoruz. Amerikan bağımsız sinemasının standart romantik komedi atmosferlerinden birine meylederken, gittikçe karmaşılaşan ve bir nevi 'türler harmanı'na dönüşen film, bu türlerin üzerine ısrarla basmaktan da özenle kaçınıyor. Örneğin, romantik komedinin sınırlarına gelip durmayı biliyor ya da 'casusluk' temasına şöyle bir değip geçiyor. Bilimkurguysa ilk andan itibaren varlığını hissettiriyor, ama son ana kadar bunu da gizlemeyi başarıyor hikaye, son darbeyi indirirken öne çıkıyor bu özelliğini.

Bir magazin dergisinin acar editörlerinden biri, yanına iki de stajyer alarak 'olağanüstü' bir haberin peşine düşüyor bu hikayede. 'Zaman yolculuğu' için partner arayan 'çılgın' bir bilim adamının gazeteyle verdiği ilan, nihayetinde 'boş' çıkması muhtemel bir haber demek 'kaşarlanmış' editör için. Hedeflerine vardıklarında, üç karakter için de farklı yönlerde olacak bir 'keşif yolculuğu'na dönüşeceğini anlıyoruz bu işin. Çılgın bilim adamıysa, gerçekten çılgın mı, yoksa bir 'bildiği' mi var, bunu da hikayenin ilerleyen aşamalarında öğrenme fırsatı buluyoruz.

Aşk başta olmak üzere, güven, 'kendini bulma', karşındakine değer verme, inandığının peşinden

gitme, koruyup kollama, hassasiyetlere özen gösterme gibi kavramların öne çıktığı bu hikaye, doğal olarak geçmişle bugün arasında kurulan köprüye de derin anlamlar yüklüyor. 'Zamanda yolculuk' temasının kaçınılmaz sonucu belki bu ve her bir karakterin dünyasını buradan okumayı tercih ediyor film. Herkesin geçmişinde bir 'açık yara' var ve bu yaranın kapanması için gerekli olansa çoğu zaman 'idrak etmek'ten geçiyor. Kişinin neyi nasıl idrak ettiğiyse bu serüvenin mutlu ya da mutsuz sonla nihayetlenmesine neden oluyor. Bu filmdeki karakterlerin yolculuğu da pek farklı değil; yaşadıkları onca şeyden sonra öğreniyorlar ister istemez, hayatın onlara sunduklarını ya da sunmayı reddettiklerini.

Colin Trevorrow, elindeki senaryoyu değerlendirirken 'büyük' oynamaktan özenle kaçınıyor. Malzemenin küçüklüğüne ihanet etmek istemiyor o da zira. Küçük insanların küçük meseleleri arasında slalom yaparken abartıyı bir enstrüman olarak kullanmıyor, 'inanmama' hakkımız olmasına rağmen inandırıcı bir atmosferle yoluna devam ediyor. Tıpkı çılgın bilim adamına inanmayan üç karakter gibi, bizler de bu işte bir 'numara' olduğunu düşünüyoruz. Ama filmin yalan söylemeyi reddeden yapısı, giderek hikayenin içine çekiyor bizi ve inanmasak da 'güvenle' takip ediyoruz olan biteni. Bunu becermek bir yönetmen için son derece zor, ki sinema tarihi bu tür kaybedişlerle dolu. Trevorrow, iyi bir yönetmen olduğunu kanıtlıyor böylece. Evet, Derek Connolly'nin hikayesi ona sağlam bir yol haritası çıkarıyor, ama bunun içinde nasıl gezineceğine yönetmen karar veriyor ve etkili diyalogların da yardımıyla turnayı gözünden vuruyor.

Colin Trevorrow, pek az sinemacının altından kalkabildiği bir hikaye anlatma becerisine sahip.

Bir temas edip uzaklaştığı 'ajanlar' meselesinin pek bir faydası yok hikayeye.

EN BAŞTA AMERİKAN BAĞIMSIZ SİNEMASININ STANDART ROMANTİK KOMEDİ ATMOSFERİNE MEYLEDERKEN, GİTTİKÇE KARMAŞIKLAŞIYOR VE BİR NEVİ 'TÜRLER HARMANI'NA DÖNÜŞÜYOR FİLM...

NEVA

YÖNETMENLER Can Arca, Birkan Uz
OYUNCULAR Şükrü Özyıldız, Başak Parlak,
Levent Özilek, Bedia Ener, Ahmet Uz,
Nergis Kumbasar, Sinem Burcu Kalaycı
YAPIM/SÜRE 2013 Türkiye, 94 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.95:1, 5.1 DD Tr.
ŞİRKET Kanal D

DAHA İLK SAHNELERDEN
İTİBAREN YARDIMCI
OYUNCULAR
FİLMİ AŞAĞI ÇEKMEYE
BAŞLIYORLAR...

İZMİRLİ TIP DOKTORU VE YAZAR İLGİN OLUT'UN 2007'DEN BU YANA BASKI ÜSTÜNE BASKI YAPAN, 'ÖZYAŞAMSAL' İZLER DE TAŞIYAN sarsıcı 'aşk ve pişmanlık' romanı "Neva"dan uyarlanan film, özgün metnin etki gücünden hayli uzak düşüyor ne yazık ki. Oysa, "İssiz Adam"ın açtığı bereketli yolda çiçeklenen romantik yapımların izinden, beyazperdeye ve öyküye çok yakışan iki genç oyuncu eşliğinde gitmek gibi önemli bir avantajı var "Neva"nın. İlk sinema filmlerine imza atan yönetmen ikilisi Birkan Uz-Can Arca, üniversiteli gençliği can evinden vurup biraz da mendil ıslattırma fırsatını göz göre göre heba etmiş durumda açıkça söylemek gerekirse.

Boyu posu yerinde ve kızlardan ilgi görmek açısından pek sorun yaşamadığını anladığımız yakışıklı 'intern' tıp öğrencisi İlgin, aynı fakülte hastanesindeki çıtı pıtı Neva'ya ilk görüşte aşık olur, kısa süre sonra da sevgili haline gelirler. Filmin ilk yarım saatini kaplayan bu sürecin, çok daha dinamik anlatılabilir olmakla birlikte genel olarak sorunsuz aktığı söylenebilir. Aslında, özür... Daha ilk sahnelerden itibaren yardımcı oyunculuk

performansları öylesine sarmaya ve filmi aşağı çekmeye başlıyor ki seyirci başlangıçtan itibaren bu büyük sorunla boğuşmak zorunda kalıyor. Sonrasında evliliğe doğru giden bir dönem yaşanıyor ama İlgin öylesine hoyrat davranmaya başlıyor, olur olmaz yerlerde öyle öfke nöbetleri geçiriyor ki neticede aşk mecburen bitiyor, karşımızda saç sakalı birbirine karışmış bir adam beliriyor.

Başrollerdeki Şükrü Özyıldız ve Başak Parlak'ın filmi sürüklenme güçlerinin 'bir yere kadar' olduğunu üzümlere gördüğümüz "Neva"nın feminizan söylemin sert eleştirilerine uğramış olması ise işin bir başka tuhaf yanı. Belli ki havadan nem kapmışlar!

Sonuç olarak, iyi bir film değil ama seyredilmeyecek bir film de değil "Neva".

İki yeni oyuncuyu tanımış olduk.

Yardımcı oyunculuklar kadar görüntü çalışması da sorunlu.

BASKIN 2

ORJİNAL ADI The Raid 2: Berandal

YÖNETMEN Gareth Evans

OYUNCULAR Iko Uwais, Yayan Ruhian, Arifin Putra, Tio Pakusodewo, Oka Antara

YAPIM/SÜRE 2013 Endonezya - ABD, 144 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD Endonezce,

2.0 DD Tr.

ŞİRKET Bir Film (Calinos)

2011 YAPIMI İLK FİLMİ,
AKSIYON SINEMASI
İÇİNDE GÖRECE BAŞARILI
KILAN ELEMENTLER
İKİNCİ FİLMDE YOK!

GARETH EVANS'IN 2011 YILINDA YAPTIĞI "BASKIN", AKSIYON SINEMASININ BÜTÜN GEREKLİ ELEMENTLERİNİ KENDİNE BİR 'tek mekan' engeli koyarak bir binanın içerisine sıkıştırıyor ve olan biten bütün şiddet olaylarını bir görsel şov haline getiriyordu. Filmin kimi sekanslarına hayran olmamak elde değildi. Sorgulanan tek şey ise ortaya çıkan 'bütün'ün ne kadar önemli olduğuydu. Geleneksel tabirle izleyenleri ikiye bölen film, kendi hayran kitlesini yaratınca aynı dokuda bir devam filmi yapmak gerekli hale geldi.

"Baskın 2", ilk filmin tek mekan zorluğunu kaldırıyor ve öyküye yönetmenin elini rahatlatarak şekilde yeni karakterler ekliyor. Evans'ın yaptığı aksiyon sinemasının temel unsurları ise sabit: İhtiras, intikam, şiddet. Kendilerine çıkar sağlamak adına birbirlerini öldürmenin peşindeki kötü adamlar ve öyküye daha melodramik bir aidiyeti olan bir başkarakterimiz var. Ortaya ise sevenin sevmeye devam edeceği, sevmeyenin ise burun kıvrımaya daha çok nedeninin olacağı bir film çıkıyor.

İlk "Baskın", olayı tek mekan görselliğine

indirgediği için, anlattığı öykü ne kadar sade olsa da, elinde tuttuğu bir amaç vardı. Dört duvar arasında, sıkışık bir alanda kameranın kapıldığı her hareket bir mucize gibiydi. "Baskın 2" ise -yer yer aynı zamanlama duygusunu ve becerisini- taşısa da bir amaçtan yoksun. Evans'ın öyküye eklemlediği karakterlerin çoğu sadece süs olarak kalıyor. Evans'ın ilk filmin aksine öyküyü önemseyen tavır da safi fazlalıklardan oluşmuş hikayenin iyiden iyiye savrulmasına yol açıyor.

"Baskın 2", 'sadece ve sadece' aksiyon müptelaları için oldukça cazip bir görsel dil tutturuyor, kabul. Ancak bu tip işlerde işin büyüünün çok küçük tercih hatalarıyla kaçabileceğini de unutmamak gerekiyor. İlk filmi görece başarılı kılan film elementleri ikinci filmde yok. Yani, Evans yanlış ocağın altını kapamış sanki.

Filmin ilk yarısında, hapisane bahçesindeki sahne gerçekten olağanüstü bir yönetmenlik göstergisi.

Evans'ın şiddeti çekilir kılması için bir şeyler yapması gerekiyor.

INEXTINGUISHABLE FIRE

Harun Farocki, Napalm patladığında, deriler bir çırpıda sıyrılıp bedenler kemik çöplüğüne döndüğünde çok geç olacağını hatırlatıyor ve Napalm 'prodüksiyonu' üzerinde çalışan fabrikaya çeviriyor kamerasını. Sonraki kurmaca bölümde de bomba yapımcılarını konuşturuyor.

ORJİNAL ADI Nicht
Löschbares Feuer
YÖNETMEN Harun Farocki
YAPIM 1969 Almanya
SÜRE 25 dk.

“EĞER SİZE NAPALM KURBANLARININ GÖRÜNTÜLERİNİ GÖSTERİRSEK, YUMARSINIZ GÖZLERİNİZİ. KAPARSINIZ gözlerinizi fotoğraflara. Daha sonra ise hafızaya. Ve böylece gözleriniz gerçeklere kapanır...”

Bu vurucu alıntı, yakın zamanda kaybettiğimiz deneysel sinemacı Harun Farocki'nin ilk çalışması olan “Inextinguishable Fire”dan. Farocki yukarıda okuduklarınızı söyledikten sonra kültürel bağlamda sigarayı kolunda söndürüyor ve ısı karşılaştırmasından başlayarak Napalm'ın yok etme gücünü anlatıyor.

Yıl 1969, Vietnam karşıtı mücadele öğrenciler, sanatçılar ve muhalifler arasında kıvılcım gibi yayılmakta. Ama sanatçının derdi klasik bir Napalm belgeseli yapmak değil; henüz filmin başında, sigara söndürme anı filmi performans sanatına yaklaşıyor.

Farocki, Napalm patladığında, deriler bir çırpıda sıyrılıp bedenler kemik çöplüğüne döndüğünde çok geç

olacağını hatırlatıyor ve Napalm 'prodüksiyonu' üzerinde çalışan fabrikaya çeviriyor kamerasını. Sonraki kurmaca bölümde bomba yapımcıları konuşuyor, daha doğrusu Farocki onları konuşturuyor.

Savaşların daha kanlı olması için silahlar üreten insanların hangi ruh hali içinde bir araya geldiğini anlamaya çalışıyor.

Devletler savaş ister, savaşları ahlaki bir problem olarak görmezler. Savaşta tek problem kaybeden tarafta yer almamaktır. Fakat maaşlı çalışanları kimyasal silah üretmeye iten nedir, neden ahlaki olarak içinde bulundukları durumu sorgulamazlar?

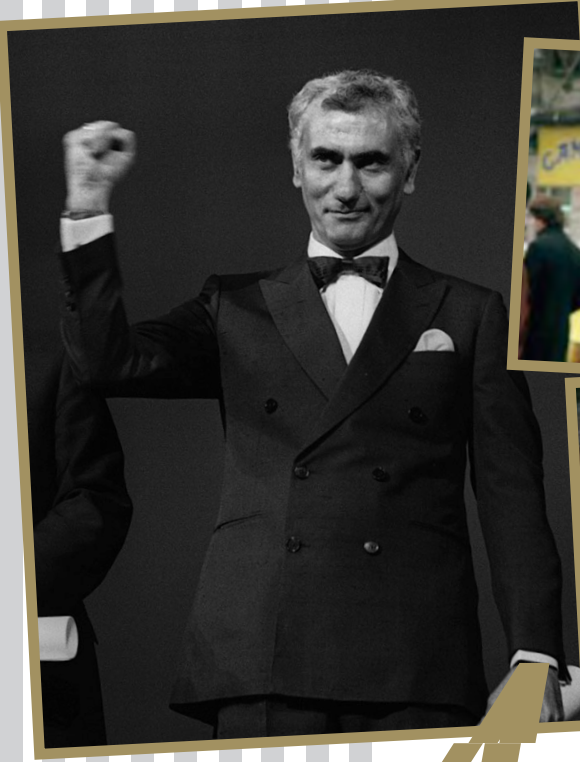
Veya şöyle sormalı; ne yaptıklarının farkındalar mı? Uzun yıllar Amerikalı izleyiciden uzak tutulan çalışma, 1998 yılında Jill Godmillow tarafından yeniden çekildi. Renkli ve İngilizce 'remake', Farocki'nin sorduğu (bazılarını buraya da aldığımız) güncel sorular eşliğinde bir hafıza tazeleme projesi.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

1- Oscar adayımız “Kış Uykusu”

“Kış Uykusu”, Cannes macerasından Altın Palmiye ile döndü. Şimdi sırada Oscar var. Nuri Bilge Ceylan’ın ödüllü filmi, bu yıl Türkiye’nin Oscar adayı. “Üç Maymun” ile sinemamızı Oscar’a en çok yaklaştıran yönetmenin son filminin bu sefer Altın Palmiye desteği ile ilk beşe girmesi öngörülüyor. Sonucu zaman gösterecek...

2- Başvuru unutulunca!

Oscar’ı bu kadar çok istememize rağmen Oscar maceramızda evlere şenlik durumlarımız da var. Mesela 2004’te Türkiye Oscar’a film gönderememişti. Sebebi de Kültür Bakanlığı bürokratlarının vurdumduymazlığı. O yıl Akademi başvuru tarihini öne çekmişti, bakanlık yetkilileri bu tarih değişikliğini ciddiye almayınca, Türkiye o yıl başvuru yapamamıştı.

3- Oscar adayını yasaklayan ülke: Türkiye

Handan İpekçi’nin “Büyük Adam Küçük Aşk” filminin başına gelenler de Oscar tarihimizdeki bir başka evlere şenlik durum. Film, 2001’de Türkiye’nin Oscar adayıydı. Fakat film vizyona girmesine ve Oscar adaylığına rağmen, dönemin sansür kurulu tarafından yasaklandı. Böylece Oscar adayını yasaklayan bir ülke olup çıktık.

4- Oscar’da “Yol”un neden önü kesildi?

Altın Palmiye’li “Yol”un Altın Küre adaylığına rağmen 1982’de Türkiye’nin Oscar adaylığına olamaması da tuhaf bir örnektir. Dönemin devlet yetkilileri, ‘komünist’ Yılmaz Güney’in adını duyunca tüyleri diken diken olduğu için Şerif Gören’in yönettiği “Yol”u Oscar’a göndermemeyi tercih etmiştir.

5- Necmettin Çobanoğlu’nun görmezden gelinen başarısı

Oscar deyince bir hatırlatma yapmak da boynumuzun borcu. Necmettin Çobanoğlu, hem Oscar’lı (“Umuda Yolculuk / Reise Der Hoffnung”) hem de Altın Palmiye’li (“Yol”) iki filmde oynamış tek oyuncumuzdur. Ama nedense bu özelliği hiç bahis konusu olmaz!

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ FİLMLERİME BİR BABA GİBİ YAKLAŞIRIM. DÜNYAYA ÇOCUKLAR GETİRİRSİNİZ, SONRA ONLAR BÜYÜR VE KENDİ AYAKLARI ÜZERİNDE DURMAYA BAŞLARLAR. ZAMAN ZAMAN BİR ARAYA GELİRSİNİZ; ONLARI TEKRAR GÖRMEK HER ZAMAN BİR ZEVKTİR. ”

Michelangelo Antonioni